Museum Het Valkhof-Kam
Subsidieaanvraag 2022–2024

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief directeur-bestuurder	2
Ambitieplan Valkhof-Kam 2021-2025	4
Jaarprogramma 2022-2024 domein Presentatie & Publiek	54
Jaarplan 2022 domein Presentatie & Publiek	76
Aanvulling Jaarplan domein Presentatie & Publiek	82
Jaarplan 2022 domein Collectie	88
Exploitatiebegroting 2022-2025	92
Risicoanalyse bij exploitatiebegroting 2022-2025	98
Jaarplan 2022 domein Bedrijfsvoering	102
Educatie Bijlage 1 t/m 6	106
Activiteiten Bijlage 1 t/m 5	124

Gemeente Nijmegen,
Afdeling Cultuur
t.a.v. Commissie Groei

Nijmegen, 17 december 2021

Ref: 20211105

Geachte heer, mevrouw,

Hierbij bied ik u namens Museum Het Valkhof onze subsidieaanvraag voor de periode 2022-2024 aan. Museum Het Valkhof bevindt zich midden in een uitdagend vernieuwingsproces dat zowel de herdefiniëring van de inhoudelijke richting van het museum, als de ingrijpende renovatie van het museumgebouw betreft. Komend kalenderjaar 2022, is wat dat betreft een bijzonder spannend jaar voor het museum. Aan het einde van dat jaar start de fysieke verbouwing en sluit het museum voor twee jaar zijn deuren.

De start van de verbouwing staat gepland in het laatste kwartaal van 2022. Het museum is vanaf dat moment gesloten, maar zet zijn activiteiten, zij het in aangepaste vorm en op alternatieve locaties, voort. Wij benutten deze periode om ervaring op te doen met nieuwe vormen van publieksparticpatie en nieuwe samenwerkingsverbanden zoals met de Radboud Universiteit, Museum Arnhem, 025 en maatschappelijke en culturele organisaties, binnen en buiten Nijmegen. Wij willen zichtbaar blijven voor het publiek en zowel de relatie met bestaande publieksgroepen behouden, als inzetten op de samenwerking met nieuwe publieksgroepen.

Programmatisch wil het museum in 2022 het werken met jaarthema's continueren. Zeker in de voor ons liggende, onrustige periode, geven deze focus, vergroten zij de impact en effectiviteit van de inzet van middelen en mensen, en dragen zij bij aan de nieuwe koers, zoals vastgelegd in ons beleidsplan 2021-24 (zie bijlage).

In 2022 hebben wij gekozen voor het thema Habitat. Een actueel onderwerp dat wij o.a. uitwerken in de laatste grote tentoonstelling in het niet-verbouwde museum, onder de titel 'Limes; Moving Stories'. Een tentoonstelling die wij in het kader van onze opname in de vierjarige, regionale BIS-regeling ontwikkelen in samenwerking met nieuwe publieksgroepen.

Hetzelfde thema Habitat komt in 2022 terug in onze extra-murale programmering zoals die vanaf najaar 2022 tot aan de heropening van het museum, gepland staat. De komende editie van de Biennale Gelderland die najaar 2022 opent, heeft Nijmegen als hoofdlocatie en vormt het startschot van deze programmering op locatie. Het museum nodigt kunstenaars uit om in de directe omgeving van het museum, te reflecteren op de geschiedenis van de plek en op de betekenis van geschiedenis in hun eigen artistieke praktijk.

Veel aandacht en energie kortom, gaat komend jaar uit naar de transitie van museum op een vaste locatie naar een tijdelijk, nomadisch instituut, de letterlijke voorbereidingen van

de verbouwing en de effecten hiervan op onze organisatie. Onze omvangrijke collecties (ruim 87.000 objecten) moeten bijvoorbeeld worden ingepakt en verhuisd naar tijdelijke depots. Deze omvangrijke operatie legt een zwaar beslag op de inzet van onze medewerkers, in het bijzonder omdat het museum het grootste deel van het komende jaar nog geopend blijft voor publiek. De ontwikkeling en uitvoering van de reguliere museale programma's blijft dus gecontinueerd. Daarnaast wordt bovendien ook hard gewerkt aan de ontwikkeling van de nieuwe museale programma's en collectiepresentaties ten behoeve van het vernieuwde museum (geplande heropening eind 2024).

Naast een door gemeente Nijmegen en provincie Gelderland gesteund museum, is Museum Het Valkhof ook het Provinciaal Depot Bodemvondsten van Gelderland. Deze wettelijke taken voert het museum uit op de locatie Museum Kam, eveneens gevestigd in Nijmegen. Het monumentale gebouw is eigendom van de Provincie Gelderland en ondergaat op dit moment een ingrijpende renovatie en restauratie, waarna het eind 2022 heropent.

Daarnaast neemt Museum Het Valkhof, als toekomstige huurder, deel aan het initiatief om ten behoeve van de archeologische collecties van gemeente Nijmegen en provincie Gelderland, een nieuw depot te bouwen. Naar verwachting zal dit in 2024 worden opgeleverd. Beide projecten vragen veel energie van het museum. Bijzondere aandacht gaat hierbij uit naar een zorgvuldige planning van bijvoorbeeld het in- en uithuizen van collecties, de museale herinrichting van beide gebouwen en de respectievelijke heropeningen.

Het jaar 2022 wordt dus een balanceeract waarbij het museum veel bordjes tegelijkertijd in de lucht moet houden. Het reilen en zeilen van de organisatie onder grote druk en de zorg voor het welzijn van onze medewerkers, vraagt daarom extra aandacht, onder andere in de vorm van het verder professionaliseren van onze ondersteunende bedrijfsvoeringsprocessen.

In de bijlagen treft u onze plannen voor komende periode aan. Deze bestaan uit een meerjarenbegroting die de financiële kaders, waarbinnen wij onze activiteiten gestalte geven, vastlegt. Daarnaast bieden wij u op hoofdlijnen inzicht in de werkzaamheden binnen het domein Collecties en Publiek & Presentatie. Ook voor de jaren volgend op 2022 hebben wij de financiële kaders, urgenties en thema's benoemd, maar de jaarprogramma's 2023-24 zijn nog niet geheel uitgewerkt. Veel hangt daarbij af van de beschikbaarheid van tijdelijke locaties en van het karakter hiervan. Naar verwachting kunnen wij echter eind 2021 contracten tekenen voor de tijdelijke huisvesting van collecties, mensen en activiteiten.

In de verwachting u op deze wijze passend te hebben geïnformeerd, hopen wij dat u onze subsidieaanvraag 2022-24 ter hoogte van jaarlijks €2.359.900,- positief wilt beoordelen.

In afwachting van uw reactie,

H.A. Saam, directeur-bestuurder Museum Het Valkhof-Kam.

Ambitiedocument 2021–2025

2021 — 2025

Museum Het Valkhof-Kam

Willem den Ouden, Nevelige Waal, 1976.
Collectie Museum Het Valkhof

Iris Kensmil, Any getting it, 2004.
Collectie Museum Het Valkhof, fotografie Gert Jan van Rooij

Museum Het Valkhof-Kam

Ring van git uit Huissen, 250–300 n C.
Collectie Museum Het Valkhof, Provinciaal Depot
voor Bodemvondsten Gelderland

Nicolaes van Helt Stockade,
Het verbond tussen Bataven en Romeinen, 1665.
Collectie Museum Het Valkhof

Jan van Goyen, Gezicht op de Waal en Valkhofburcht, 1641.
Collectie Museum Het Valkhof, fotografie Peter Cox

Museum Het Valkhof-Kam

2021–2025

Inhoudsopgave

3
Voorwoord

5
Museum over de wereld, met Gelders profiel

7
Nieuwe museale koers

9
Nieuwe publieks-benadering

12
Toekomstbestendig gebouw

14
Expertisecentrum voor archeologie

16
Synergie tussen locatieen collectie

20
Dynamische én herkenbare programmering

24
Verbindend midden(in) Valkhofkwartier

28
Zichtbaarheid tijdens verbouwing

30
Bedrijfsvoering en exploitatie

32
Referenties

Museum Het Valkhof Kam bevindt zich middenin een uitdagend vernieuwingsproces. We presenteren onze collecties archeologie, oude en hedendaagse kunst straks in een volledig vernieuwd museumgebouw, als uitnodigende culturele hotspot van het Nijmeegse Valkhofkwartier. Daarbij actualiseren we de betekenis van onze collecties vanuit actuele en maatschappelijke invalshoeken, zoals migratie en identiteit. We willen als maatschappelijke instelling van betekenis zijn voor een groter deel van de samenleving, binnen en buiten de stad Nijmegen. En we zien een belangrijke rol voor het museum bij het ontwikkelen van het Valkhofkwartier, een plek met historische en economische potentie voor Nijmegen. Het is vanuit die urgentie dat we onze collecties in een totaal vernieuwd gebouw en door middel van nieuwe presentaties, verhalen en verbindingen toegankelijker maken, voor ons huidige publiek en voor het publiek van de toekomst.

Van Nijmegen, Gelderland en Nederland

Museum Het Valkhof Kam beheert collecties op het gebied van prehistorie, romeinse archeologie en moderne kunst in opdracht van Gemeente Nijmegen, Provincie Gelderland en het Rijk. Daarnaast voert het museum in opdracht van Provincie Gelderland de wettelijke taken voor provinciale bodemvondsten uit.

Museum over de wereld, met Gelders profiel

2021 — 2025

Het museum is sterk verbonden met de geschiedenis van de regio. De Romeinse bezetting van Nederland heeft hier zijn sporen nagelaten. Veel van wat in en rond Nijmegen is opgegraven is opgenomen in de collecties van Museum Het Valkhof Kam, dat daarmee het enige museum in Nederland is dat zo'n compleet beeld kan geven van deze periode. Dat deze collecties uitzonderlijk van karakter zijn, bewijst ook dat scholen uit heel Nederland juist naar ons museum komen om inzicht te krijgen in de Romeinse tijd. Onze collecties leggen een directe relatie met de klassieke wereld en met alle landen die ooit tot het Romeinse Rijk behoorden, van Engeland tot Tunesië en van Duitsland tot Egypte. Daarmee is Museum Het Valkhof Kam een museum voor Gelderland, over Gelderland en tegelijk een museum over en voor de wereld.

Door zijn ligging vormt de, aan belangrijke waterwegen en altijd in de nabijheid van grenzen gelegen regio Arnhem-Nijmegen een in 14.000 jaar ontwikkelde internationale smeltkroes en ontmoetingsplek van verschillende culturen, beginnend in de verre prehistorie en doorlopend tot de complexe en snel veranderende samenleving van nu. Dat levert fantastisch materiaal op voor een museum dat een bijdrage wil leveren aan een open, meerstemmige, democratische samenleving. We werken daarbij samen met een brede vertegenwoordiging van instellingen, mensen en gemeenschappen binnen en (ver) buiten Nijmegen, en bouwen ondertussen ook voort op nieuwe samenwerkingen, zoals met de Radboud Universiteit, ROC Nijmegen en binnen het initiatief 025.

Museum Het Valkhof-Kam

Vernieuwd gebouw versterkt museale beleving

Na de verbouwing transformeert het museum zich jaarlijks zo veel als mogelijk, om herhaalbezoek te stimuleren. Dat gebeurt met behulp van jaarthema's, die met verschillende tentoonstellingen en evenementen gedurende één jaar worden uitgewerkt. Het hele museum doet dan mee, van entree, winkel en horeca tot vaste opstelling, lift en gangen. De zinnenprikkelende ervaringen die dit oplevert geven de bezoekers een geheel nieuwe museale beleving, zoals hierna wordt beschreven.

Vanaf medio 2022 start de verbouwing van het museum. Het museum is vanaf dat moment gesloten maar zet zijn activiteiten, zij het in aangepaste vorm en op alternatieve locaties, voort. We benutten deze periode om de gekozen koers te toetsen op haalbaarheid en toekomstbestendigheid en om ervaring op te doen met nieuwe vormen van publieksparticipatie en nieuwe samenwerkingsverbanden, zoals met de Radboud Universiteit, Museum Arnhem en 025.

Recent vernieuwingsproces

Museum Het Valkhof-Kam startte in 1999 vol allure in een splinternieuw, spraakmakend gebouw van architect Ben van Berkel aan het Kelfkensbos. Met grote tentoonstellingen rond Romeinse archeologie, oude kunst en moderne kunst vierde het museum grote successen. De laatste jaren verloor het museum zijn voorhoedepositie. In 2017 kwamen langer onder de oppervlakte gelegen, sluimerende problemen naar buiten. Met een nieuwe Raad van Toezicht en een nieuwe directeur-bestuurder aan boord werkt het museum sinds voorjaar 2018 aan zijn herstel.

De eerste resultaten zijn inmiddels geboekt. Eind 2019 maakten gemeente Nijmegen en Provincie Gelderland bekend dat zij bij elkaar opgeteld € 25M gaan investeren in de archeologische keten van de Provincie Gelderland en de fysieke infrastructuur van Museum Valkhof-Kam. Zowel de hoofdlocatie aan het Kelfkensbos als het kleinere, archeologisch centrum Museum Kam worden gerenoveerd en heringericht. Op termijn worden nieuwe depots gebouwd voor de archeologische collecties van gemeente en provincie die door Museum Het Valkhof-Kam worden beheerd. Het museum heeft zijn bedrijfsvoering geprofessionaliseerd. In de komende periode wordt, parallel aan de verbouwing van het museum, ook de financiële exploitatie heringericht.

Godenpijler
Collectie Museum Het Valkhof

Nieuwe museale koers

De nieuwe koers van het museum zet in op het leggen van verbindingen (1). Het museum wil een plek zijn die niet alleen mensen, verhalen en objecten musealiseert, maar die ook diezelfde mensen, verhalen en objecten verbindt met de stad en de samenleving. Hoe kan het museum een plek zijn waar de complexiteit van de samenleving een thuis kan krijgen? Het museum heeft een lange zoektocht achter de rug waarbij mensen vanuit alle segmenten van de samenleving betrokken waren. Uiteindelijk laten we ons bezielen door de historische eigenheid van de plek en wat dat voor vandaag kan betekenen.

Universele thema's met een lokale relevantie vormen daarom het vertrekpunt. Daarmee vertelt het museum telkens een verhaal dat het lokale ver ontstijgt en mensen uit de hele wereld aanspreekt: 'globally relevant and locally significant'. Onze missie luidt dan ook:

Missie

Museum Het Valkhof Kam wil bezoekers laten ervaren wat mensen al eeuwenlang tot mens maakt. Dit doen we door actuele vensters te bieden op universele aspecten van ons bestaan; onze drijfveren, twijfels, emoties en talenten.

Kunst en erfgoed spreken je emoties aan. Ze activeren je verbeelding en zetten aan tot denken. Kijken naar kunst en erfgoed zien we als een visuele, emotionele maar ook intellectuele ervaring waarbij je je hoofd én je hart gebruikt. Wij vinden het onze museale taak om mensen anders te laten kijken naar en denken over kunst en erfgoed. Om het gevestigde te ondervragen en om steeds weer nieuwe en alternatieve perspectieven aan te bieden.

We nemen onze bezoeker daarbij mee in een magische wereld waarin het ogenschijnlijk onverenigbare bij elkaar komt en contrasten worden uitgelicht. We dagen uit, verleiden en prikkelen en we stimuleren creatief denken met onze tentoonstellingen en educatieve activiteiten. Dat doen we door onze collecties en objecten vanuit verschillende invalshoeken naast elkaar te plaatsen, door verschillende interpretaties met elkaar te laten botsen en samensmelten. Je gaat anders kijken, ontdekken en daardoor meer zien. Zo wordt het museum een plek waar wordt nagedacht over geschiedenis en toekomst.

Meerstemmigheid en inclusie vormen de fundamenten van onze nieuwe museale koers. Deze vatten we als volgt op:

Meerstemmig

Het museum 'leest' beelden op een kunsthistorische en kunst kritische manier, maar kan dat ook doen vanuit een antropologisch, historisch, filosofisch en etnografisch perspectief. Zo ontstaan ongebruikelijke associaties en nieuwe betekenissen. Hiermee bevorderen we verschillende vormen van interpretatie en laten we zien dat er niet één enkele waarheid bestaat. Museale deskundigheid en daaraan verbonden autoriteit worden in de huidige samenleving bovendien niet langer als vanzelfsprekend gezien. We zoeken daarom naar nieuwe manieren voor medezeggenschap van álle mensen in de samenleving.

Inclusief

We willen een museum zijn voor iedereen, ongeacht gender, huidskleur, leeftijd, handicap of opleiding [2]. Bij het bepalen van doelgroepen kijken we hoe we als museum de nieuwsgierigheid en betrokkenheid van mensen kunnen bevorderen. In het platform Musea Bekennen Kleur onderzoeken we samen met andere musea en deskundigen hoe diversiteit en inclusie waar te maken. Enerzijds in onze tentoonstellingen en educatieve activiteiten, anderzijds door eigen duurzame organisatieverandering. Bovendien: een inclusief museum is een museum voor iedereen maar ook dóór iedereen. Bezoekers worden daarom betrokken bij de ontwikkeling van de producten.

© Flip Franssen

Nieuwe publieks-benadering

Samenwerken met nieuwe partners, voor nieuw publiek

Museum Het Valkhof Kam wil zijn bestaande publieksgroepen houden en nieuwe en jonge doelgroepen aantrekken. Wisten in 2018 108.000 bezoekers beide museumlocaties te vinden, vanaf 2025 willen we dat aantal verhogen tot 125.000. Daarvoor hebben we een aantal ambities.

Tot nu toe programmeerden we vooral voor de 'cultuurminnaars': een belangrijke stabiele bezoekersgroep om de gewenste bezoekcijfers te realiseren. Belangrijke doelgroepen voor publieksvernieuwing in de komende jaren zijn families, 'urbans' en de binnenlandse toerist. Families komen vooral in de weekenden en de vakanties. Met urbans richten we ons op een jongere, meer kosmopolitische publieksgroep die vooral af komt op een (maatschappelijk) thema dat zij belangrijk vindt. Een groep die in Nijmegen, met zijn vele studenten en young professionals, volop aanwezig is. Gelderland kent bovendien veel verblijfstoerisme, zeker in de zomer. Met kunstaanbod in de regio, zoals tijdens de Gelderland Biënnale 2022, stimuleren we ook de binnenlandse toerist om Nijmegen te bezoeken.

In de nieuwe museale koers gaan de vernieuwde collectiepresentaties hand in hand met een nieuwe benadering van het publiek. Onder andere door samen te werken met nieuwe partners en jongere doelgroepen, als het publiek van de toekomst. Zoals met de studenten van de Radboud Universiteit, die voor ons een veelbelovende doelgroep vormen. De ervaringen hiermee, opgedaan in samenwerkingsprojecten als bij Ik, Maria van Gelre en rond De Pest, werken we in 2021-2025 verder uit. Het lustrumjaar 2023 van de Radboud Universiteit biedt daarvoor een uitstekend momentum. Een ander momentum biedt het Limesjaar 2021. Onze rijke collecties archeologie getuigen van de culturele uitwisseling tussen de Limeslanden in die tijd. Deze sporen duiden op migratiestromen die ook nu weer actueel zijn. In 2019 legde Museum Het Valkhof die koppeling al in de tentoonstelling Kinderen van de oorlog. De oorlog werd belicht vanuit het perspectief van de vele kinderen die bij het bombardement van Nijmegen in 1944 omkwamen, maar ook vanuit aan oorlog ontsnapte kinderen die in ons land op zoek zijn naar nieuw perspectief.

MHV zet volop in op digitaal bezoek van het museum. Het coronavirus heeft daar in de loop van 2020 een flinke stimulans aan gegeven. Dankzij online rondleidingen, podcasts, livestreams, social media series en interactieve opdrachten kan iedereen nu ook thuis, vanaf de bank, genieten van de museale collecties, rondleidingen en interactieve activiteiten. Sinds de coronacrisis zet het museum sociale media in om zijn bezoekers beter te bereiken, maar ook beter aan zich te binden. Het museum ontwikkelt een nieuwe website die met ingang van de verbouwingsdatum (eind 2022) operationeel is, die in aansluiting op de social media nog meer inhoudelijke verrijking voor de bezoekers biedt.

Het zijn deze eerder opgedane inzichten, ervaringen en ambities die Museum Het Valkhof de komende jaren verder wil uitwerken, gestimuleerd door de mogelijkheden die ons toekomstige vernieuwde museumgebouw biedt. Dat doen we onder andere binnen het project Ontgrenzen, een vierjarige samenwerking met Museum Arnhem binnen de landelijke Basisinfrastructuur van het Rijk (BIS).

Activiteiten voor alle onderwijsniveaus

Maar liefst 20 tot 25% van het totale bezoekersaantal van Museum Het Valkhof zijn kinderen in schoolverband (in 2018: 18.000 op een totaal van 108.000, en in 2019: 16.500 op 71.000 bezoekers). Zij komen vooral voor de archeologische collecties. In samenwerking met diverse scholen is hiervoor onder de titel ARCHEOlab een nieuw interactief programma ontwikkeld. Samen met andere musea in en buiten Nederland maakten we bovendien internationaal reizende, interactieve familietentoonstellingen die veel succes hebben, zoals High-Tech Romeinen en Middeleeuws vernuft. Met dit aanbod wisten we het stedelijke basisonderwijs en de landelijke gymnasia goed te bereiken.

Maar onze ambities gaan verder. We ontwikkelen de komende jaren aanbod voor de overige typen voortgezet onderwijs, evenals voor het MBO. Hiervoor maken we de komende tijd in samenspraak met de doelgroepen een plan.

Public in residence 2021–2024

Bij het BIS-project Ontgrenzen experimenteren MHVK en Museum Arnhem gezamenlijk met het betrekken van nieuwe doelgroepen in alle fasen van het museale proces. Dit resulteert jaarlijks in een tentoonstelling inclusief publieksprogrammering, alternerend in een van onze musea. MHVK werkt hierbij samen met migranten (in het bijzonder Syrische vluchtelingen en Turkse Nederlanders) en met internationale studenten (millennials 18–30 jaar). We kiezen voor deze doelgroepen omdat ze aansluiten bij het profiel van ons museum en dat van Nijmegen.

Zie deze nieuwe doelgroepen als ‘public in residence’: we betrekken hen vanaf het begin in de conceptontwikkeling en de samenstelling van tentoonstelling en programma. Zij selecteren de werken mee en vullen de informatie erover aan met hun eigen visie en verhalen. Ze ontwikkelen de publieksprogramma’s mee en helpen de musea om de juiste taal, vormgeving en communicatie te vinden om hun doelgroep ook daadwerkelijk aan te spreken. Zo breken we ons nu nog gebruikelijke ‘top-down’ proces van tentoonstellingen maken open. Ontgrenzen leidt tot innovatieve, meerstemmige presentatievormen en nieuw publiek.

2021 — 2025

ROC Nijmegen kiest archeologische collectie

Docenten van ROC Nijmegen weten Museum Het Valkhof al te vinden. Met een bezoek aan het museum geeft deze mbo-opleiding invulling aan het thema burgerschap.

© Flip Franssen

Museum Het Valkhof-Kam

Toekomstbestendig gebouw

Museumlocatie Kelfkensbos is dringend toe aan een verbouwing en een grondige technische renovatie. Hiervoor is eind 2020 een uitgebreid programma van eisen opgesteld. De beoogde bouwperiode loopt van eind 2022 tot en met 2024. Het resultaat: een toekomstbestendig gebouw dat als gastheer van zijn unieke cultuurhistorische omgeving, bezoekers uit het hele land ontvangt.

Nijmegen was niet alleen de eerste Romeinse stad in Nederland, maar ook verreweg de belangrijkste. Dat bewijzen de restanten van een erezuil voor keizer Tiberius (14–37), gevonden onder het plein voor het museum. Hier bevond zich ooit een Romeins castellum. Wat in het museum te zien is, is werkelijk hier, op deze plek, opgegraven. De nieuwe inrichting van het plein maakt deze historische lagen zichtbaar. In combinatie met het aanwezige historisch erfgoed in het Valkhofpark ontstaat een parkachtige omgeving waarin het verbouwde museum, plein en park in elkaar opgaan.

Warm welkom op de begane grond

Uitgangspunt voor de renovatie is dat we een open, transparant en uitnodigend museum willen zijn waar iedereen welkom is en zich ook daadwerkelijk welkom voelt. De begane grond van het museum wordt grotendeels vrij toegankelijk, zodat ook bezoekers aan bijvoorbeeld het café en de winkel de sfeer al proeven en ondergedompeld worden in het betreffende thema van het jaar. Pas vlak voor het betreden van de tentoonstellingsruimtes is er sprake van ticketcontrole.

Café en winkel worden prominent aan de voorgevel van het museum geplaatst. De hele gevel van de begane grond wordt transparant, gevaarlijke op- en afstapjes in het entreegebied zijn straks verdwenen. De entreezone wordt vergroot door één trap dicht te zetten, waardoor het vloeroppervlak toeneemt en bezoekers zich op een prettige manier welkom geheten voelen, met een vergrote balie en garderobe.

Nieuwe indeling en bezoekerservaring

+2 Dakterras. Het dak van het museum wordt verrijkt met een betreedbaar kunstwerk, als uitzichtpunt om te begrijpen hoe de strategische ligging van Nijmegen heeft bijgedragen aan de geschiedenis en ontwikkeling van de stad.

+1 Op de eerste verdieping zie en ervaar je objecten en verhalen van alle tijden en culturen naast en door elkaar: transhistorisch, associatief en vanuit verschillende perspectieven. Deze semipermanente presentaties zijn opgebouwd vanuit de vijf universele, mensgerichte thema's die ook het nieuwe verzamelbeleid bepalen. Hier vind je eveneens de grote en middelgrote tijdelijke tentoonstellingen. De collectiepresentaties kleuren mee met het jaarthema.

0 In de entreezone vind je de museumwinkel, de ontvangst en garderobe en de horeca. Deze zijn vrij toegankelijk. Hier vinden ook de evenementen plaats, zoals openingen, nieuwjaarsborrels en andere activiteiten. Deze ruimten worden mee geprogrammeerd, evenals de trappenhuizen: iedereen ervaart hier direct wat het jaarthema is van het museum.

–1 Op de verdieping onder de entree word je als bezoeker ingewijd in de geschiedenis van Nijmegen en Gelderland. Je beweegt je door een chronologische, interactieve [3] opstelling, als een open depot, van 14.000 jaar objecten en hun verhalen. Er is geen vaste route, je bepaalt zelf in welke volgorde je de tijdvakken volgt. Ook deze presentatie kleurt mee met het jaarthema door interventies en kleine wisseltentoonstellingen.

–2 In Museum Kam, de denkbeeldige tweede onderverdieping van het nieuwe MHVK, is de plek voor studie, verdieping en conservering van de archeologische collectie. Wat er in Kam gebeurt, wordt ook zichtbaar gemaakt in Het Valkhof. Bijvoorbeeld door onderzoek naar een object binnen het jaarthema te laten zien in Het Valkhof. [4]

Expertisecentrum voor archeologie

Museum Kam wordt, meer dan voorheen, een toegankelijke plek waar je onderzoek kan doen naar archeologie in Gelderland. Het wordt ingericht met een wetenschappelijke collectieopstelling, werkplekken voor individuele onderzoekers, studieruimtes voor de ontvangst van studenten en een gespecialiseerde bibliotheek. De toegankelijkheid voor onderzoekers wordt hiermee substantieel vergroot. De collectiepresentatie zal ten minste een dag in de week ook voor geïnteresseerde bezoekers geopend zijn. Hiermee vormt Museum Kam straks dé plek in Nijmegen waar de specialist zijn verdiepende werkzaamheden kan uitvoeren.

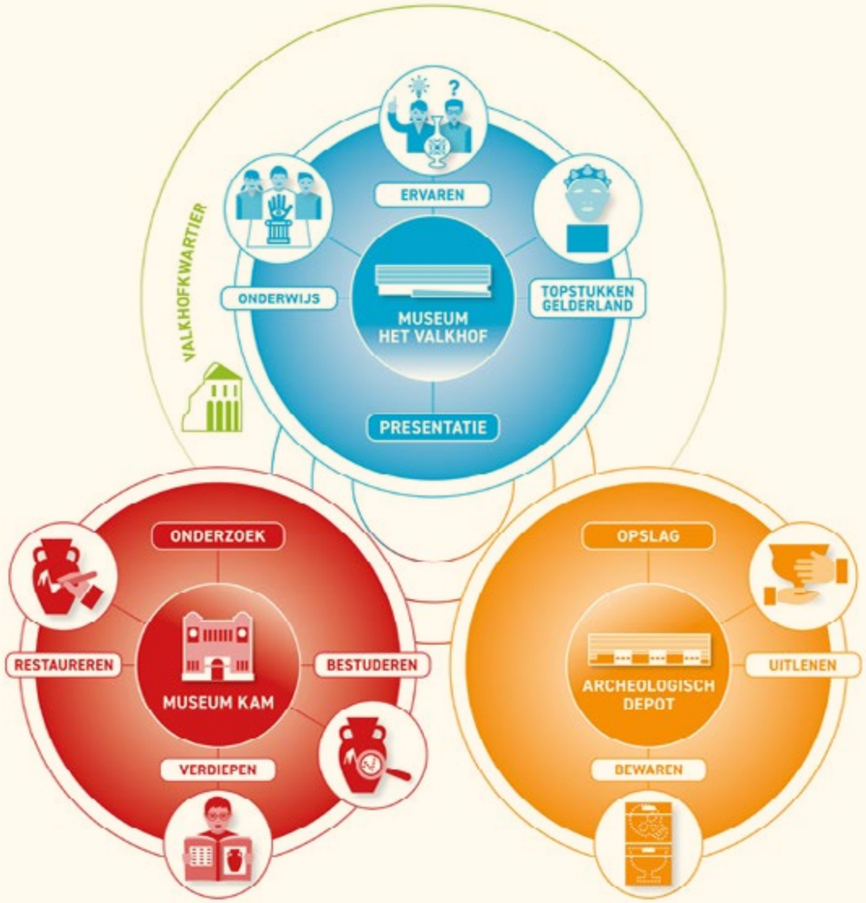
Museum, gemeente en provincie hebben in goed overleg afspraken gemaakt over de archeologische keten in Nijmegen en Gelderland. De opslag van bodemvondsten wordt samengevoegd in een nieuw gezamenlijk depot aan de Nieuwe Dukenburgseweg. In onze locatie aan het Kelfkensbos ontvangen we straks het brede publiek. Onderzoekers en geïnteresseerde bezoekers kunnen terecht in een gerenoveerd en opnieuw ingericht Museum Kam.

Museum Kam, eigendom van de provincie Gelderland, ondergaat vanaf 2020 een ingrijpende restauratie en heropent in 2022 zijn deuren. Het gebouw is dan zo goed als mogelijk in originele staat. Er worden enkele noodzakelijke ingrepen gedaan om het gebouw up to date te maken: het wordt energieneutraal en optimaal toegankelijk voor bezoekers dankzij een nieuw trappenhuis en een lift die in een, speciaal daartoe ontworpen, aanbouw worden ondergebracht. Dit nieuwe element verbindt het museumgebouw met de voormalige dienstwoning, die straks dienst zal doen als kantoor- en onderzoeksruimte.

14

Onderzoekers en geïnteresseerden kunnen straks terecht in een gerenoveerd en opnieuw ingericht Museum Kam.

2021 — 2025

Museum Het Valkhof-Kam

Synergie tussen locatie en collectie

In een museum zijn het de sterke objecten die de bezoeker bewegen tot verwondering of binnentrekken in een verhaal. Topstukken halen bezoekers over de drempel. In de nieuwe collectiepresentaties zorgt de scenografie ervoor dat de bezoeker zich op verschillende manieren kan verhouden tot de objecten. De collectiepresentaties belichten zowel de veelheid aan objecten die het museum beheert, als het unieke object. Ze maken duidelijk dat een museum een instituut is dat telkens opnieuw keuzes maakt uit zijn collecties en daarmee steeds nieuwe perspectieven op ons verleden en heden aanreikt. Zo verschuiven de betekenissen van de objecten van verhalend naar persoonlijk, van contextueel naar reflectief.

De collecties die Museum Het Valkhof beheert, omspannen in tijd ruim 14.000 jaar menselijke geschiedenis. Hierbinnen zijn drie zwaartepunten te herkennen die samenvallen met de hoogtepunten van de cultuurgeschiedenis van de omgeving: de Romeinse overheersing, het laatmiddeleeuwse hertogdom van Gelre en moderne kunst. De belangrijke collectie Romeinse archeologie die het museum in huis heeft, geeft ons een stevig fundament van waaruit we de verbinding met een hedendaags publiek kunnen vormgeven. De cultuur uit de oudheid heeft de hele geschiedenis van de westerse visuele cultuur beïnvloed. Of zij nu werd nagevolgd, gekopieerd, of diende als vertrekpunt voor een tegenbeweging. Door deze collectie te combineren met onze collecties oude en hedendaagse kunst kunnen we met een frisse blik kijken naar de klassieken en hier nieuwe betekenissen in zien. Deze aanpak biedt mogelijkheden om nieuwe verhalen te vertellen, nieuwe betekenissen in collecties te ontsluiten, om zo aansluiting te vinden bij wat ons ook nu als individu, als gemeenschap en als samenleving vormt, raakt en ontroert.

We kiezen ervoor om onze collecties in de komende periode langs de lijnen van de drie zwaartepunten te blijven versterken, met extra aandacht voor het verwerven van objecten uit de late middeleeuwen en vormen van hedendaagse kunst. Tegelijk brengen we in de aanloop naar het vernieuwde MHVK ook ons verzamelbeleid in lijn met onze nieuwe missie: we streven naar een meer inclusieve collectieopbouw waarin de meerstemmigheid van een cultureel diverse samenleving steeds nadrukkelijker doorklinkt. (3) We werken daarom vanaf 2020 met vijf universele verzamelgebieden die ieder de mens als vertrekpunt hebben en waarbij er sprake is van een bijzondere relatie met de identiteit van onze locatie.

Vijf universele pijlers

Mens en de ander

Nijmegen ligt al sinds mensenheugenis aan de grens. In een gebied waar nu ruim 177.000 mensen wonen, van wie een kwart met een migratieachtergrond, ontmoeten al vanaf de prehistorie verschillende culturen elkaar. Het landschap bij Nijmegen, met het strategisch belang van de Waal en de stuwwal, stimuleert de uitwisseling van ideeën en gewoonten tot op de dag van vandaag.

Mens en macht

Macht en verzet: waar mensen met elkaar samenleven komen ze onvermijdelijk voor. Representatie van macht, verbeelding van onmacht en uitingen van verzet zijn in de museumcollectie uit alle tijdvakken aanwezig. Zoals bij de imponerende portretten oude kunst. En het muntgeld dat de Romeinen in onze contreien introduceerden, propagandamiddel bij uitstek. Met op de ene zijde de Romeinse keizer en op de andere verwijzingen naar het overwonnen volk. Ook de beeldende kunst is de laatste decennia sterk beïnvloed door emancipatiebewegingen die machtsstructuren in de samenleving blootleggen.

Mens en natuur

Natuur inspireert, boezemt angst in en geeft zorgen. Aanvankelijk overheerste bij ons mensen ontzag en angst voor de natuur. Later gingen we de wilde natuur ook zien als obstakel én als bron van inkomsten. Bedreigend werd bedreigd. Hoe mensen met de natuur omgingen en gaan is terug te vinden in onze collecties: van bewondering over de schoonheid tot onbehagen over de ongeremdheid van flora en fauna.

Mens en ritueel

Het leven is vergankelijk en de dood onontkoombaar. De wil om zin te geven aan het leven en uit te stijgen boven het alledaagse is van alle tijden. Kunst is al eeuwenlang een belangrijke uiting van deze zoektocht. Maar zingeving is ook terug te vinden in de alledaagse archeologischezoals gedenkstenen en amuletten.

Mens en geschiedenis

Geen enkel kunstwerk staat op zichzelf. Kunstenaars verhouden zich onvermijdelijk tot hun voorgangers, of ze zich er nu tegen afzetten of er juist op voortborduren. Hedendaagse kunstenaars bevragen steeds vaker de manier waarop de westerse geschiedenis doorgaans is verteld en verbeeld. Ze laten de verhalen zien die daarbij ontbraken – zoals Iris Kensmil doet. Ook vroeger reflecteerden kunstenaars op de geschiedenis. Zoals in 1665 Nicolaas van Helt Stockade. Hij gaf de relatie destijds tussen de Romeinen en de Batavieren op geheel eigen wijze weer: niet als strijd en opstand maar juist als verbond tussen twee volkeren.

Recent was het museum in de gelegenheid om een middeleeuwse houten sculptuur aan te kopen van de heilige Sebastiaan. De maker was afkomstig uit de omgeving van Nijmegen en was waarschijnlijk werkzaam bij de meester van Kalkar waarvan het museum eveneens een object bezit. De heilige Sebastiaan is een interessante figuur die zowel in de Romeinse, middeleeuwse als hedendaagse cultuur betekenis heeft. Daarmee illustreert dit object perfect de nieuwe koers van het museum waarbij het leggen van verbanden tussen culturen en disciplines belangrijker is dan het zoeken naar de verschillen.

Met deze universele, mensgerichte keuzes overstijgen we de tot nu toe chronologisch en per discipline afgebakende verzamelgebieden en brengen we de vele objecten met elkaar in contact. Vanuit deze verzamelgebieden voegen we bovendien niet alleen nieuwe objecten, maar ook nieuwe verhalen aan de collectie toe. We nodigen anderen -specialisten en bezoekers- actief uit ons daarbij te helpen.

Hedendaagse kunst is een bijzondere rol toegedicht in het nieuwe verzamel- en tentoonstellingsbeleid. We richten ons op kunstenaars van wie het werk past binnen een of meer van de verzamelgebieden en een relatie aangaat met zwaartepunten in de collectie. Hedendaagse kunstenaars zijn als geen ander in staat om te reflecteren op de geschiedenis en de betekenissen die in de oude collecties verborgen liggen te vertalen naar het heden.

In het nieuwe museum worden de collecties in een nieuwe en verrassende samenhang gepresenteerd. Deels als vaste opstelling, op de verdiepingen +1 en -1, deels als wisselende tentoonstellingen. In alle gevallen leggen we nieuwe verbindingen tussen verschillende culturen, stromingen en tijdvakken. De collecties lenen zich hier goed voor: ze zijn het resultaat van een verzameltraditie van bijna vier eeuwen, waaraan zowel overheden als particulieren hebben bijgedragen. Aanvankelijk lag het accent op het vroegste verleden van Nijmegen. Later kwam hier de stedelijke geschiedenis vanaf de late middeleeuwen bij. Inmiddels omvatten de collecties een kleine 87.000 objecten waarvan ongeveer 90% digitaal is ontsloten via de museale collectiedatabase.

Museum Het Valkhof-Kam

Hendrick van Holt, De Heilige Sebastiaan, omstreeks 1520–1530.
Collectie Museum Het Valkhof.
Aankoop dankzij legaat van de heer Lex Harm

Dynamische én herkenbare programmering

Jaarlijkse transformatie nieuwe museumgebouw

In het nieuwe museum werkt MHVK met een programmering die zich over de verschillende verdiepingen uitstrekt. Elk jaar kiezen we een daarbij een jaarthema.[6] Dit thema wordt per verdieping doorgevoerd, waardoor het gebouw jaarlijks volledig transformeert. Alle tentoonstellingen en programma's leggen in dat jaar een relatie met het gekozen thema. Ook de openbaar toegankelijke ruimtes, zoals winkel, horeca en trappenhuizen, worden mee geprogrammeerd.

Zo'n aanpak heeft diverse voordelen. Publieks- en onderwijsprogramma's kunnen dankzij de langere looptijd beter worden uitgediept. Hetzelfde geldt voor de marketing: dit vergt meer corporate marketing in plaats van telkens weer activiteitsgebonden marketing. We kunnen gerichter specifieke doelgroepen benaderen. En, nog belangrijker: bezoekers hebben een reden om ieder jaar terug te komen en zich te laten verrassen door een nieuw museum.

Drie programmalijnen

Met drie programmalijnen geven we de komende jaren richting aan onze tijdelijke tentoonstellingen en activiteiten. Zo garanderen we dat er altijd aandacht is voor die onderwerpen die bepalend zijn voor de identiteit van MHVK als museum: de relatie tussen kunst en wetenschap, de historie van de plek (genius loci) en het belang van de klassieke oudheid voor het heden (De klassieken).

Continuïteit der klassieken

Museum Het Valkhof beheert een collectie Romeinse archeologie van internationaal topniveau. Die vormt het fundament voor de identiteit van het museum. De klassieke oudheid is van fundamenteel belang geweest voor de ontwikkeling van de westerse (visuele) cultuur. Daarom willen we de betekenis van de klassieken voor onze tijd voor een nieuw publiek zichtbaar maken. Vanuit de zwaartepunten in onze archeologische collectie leggen we verbanden met de latere klassiekers uit de collecties oude, moderne en hedendaagse kunst: iconische tijdgenoten en navolgers zoals Antonio Canova, Pieter Breughel en Damien Hirst.

Genius loci

MHVK ligt middenin een gebied dat sinds de prehistorie wordt doorsneden door landsgrenzen en belangrijke waterwegen. Deze geografische ligging en de 14.000 jaar omspannende collecties bieden ons de kans structureel aandacht te schenken aan talent, geschiedenis en onderwerpen die een speciale betekenis voor de eigen omgeving (inclusief Duitsland) hebben. De omgeving van het museum is ook meer letterlijk op te vatten als eeuwigdurende bron van inspiratie voor kunstenaars en ontwerpers; van het door Jan Van Goyen geschilderde Zicht op Het Valkhof uit 1641 tot het gloednieuwe Nijmeegse stadsdeel De Waalsprong, van Albrecht Dürer tot Andreas Hetfeld, maker van het iconische nieuwe kunstwerk dat sinds 2020 als een landmark de stad Nijmegen symboliseert.

Kunst en wetenschap

Innovatie ontstaat daar waar verschillende disciplines elkaar ontmoeten. Kunst en wetenschap beïnvloeden elkaar al sinds het begin van de mensheid. Beide zijn uitingen van de menselijke behoefte om de wereld te onderzoeken en te begrijpen. De aanwezigheid van een grote universiteit in de stad biedt het museum de mogelijkheid om de wisselwerking tussen kunst en wetenschap in allerlei facetten voor het voetlicht te brengen. De samenwerking met de Radboud Universiteit krijgt het karakter van een dynamische ontmoetingsplek voor kunstenaars, studenten, onderzoekers en andere geïnteresseerden. De drijfveer die kunstenaars en wetenschappers met elkaar delen is hun nieuwsgierigheid naar hoe de wereld in elkaar steekt. De samenwerking brengt beide partners tot nieuwe inzichten en draagt daarmee bij aan de open en empathische samenleving die de universiteit en het museum nastreven.

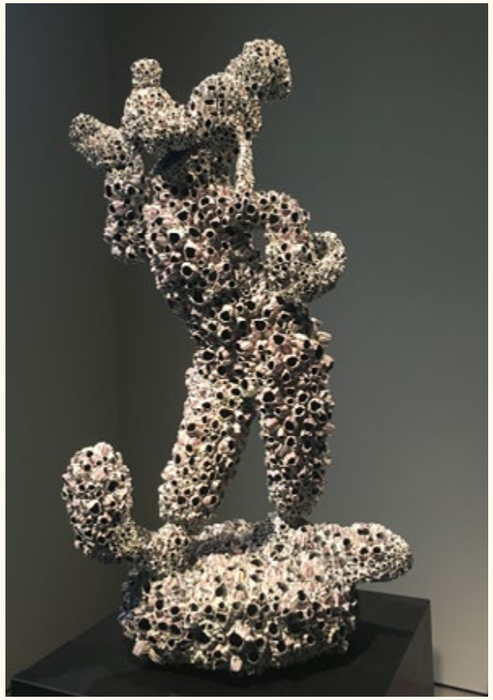

Museum Het Valkhof-Kam

Folkert de Jong, tijdreiziger.
Tentoonstelling Cool collection II – Omina,
Museum Het Valkhof, 2021

© Andreas Hetfeld

Bezoekers hebben een reden om ieder jaar terug te komen en zich dan te laten verrassen door een nieuw museum.

2021 — 2025

Museum Het Valkhof-Kam

De Gebroeders Van Limburg –
Les très riches heures du Duc de Berry
Duplicaat
Collectie Museum Het Valkhof

(links onder)
Damien Hirst, Treasures from
the Wreck of the Unbelievable,
Biënnale Venetië 2017

Verbindend midden(in) Valkhofkwartier

Het nieuwe museum verbindt zich nadrukkelijk met zijn omgeving. Hiermee wordt naast het aanspreken van een breed publiek ook het Valkhofkwartier bedoeld. Het Valkhofkwartier is het cultuurhistorische hart van de stad. Het museum en de historische plek waar het gehuisvest is, worden dé locatie in de binnenstad van waaruit inwoners en bezoekers kennismaken met de rijke geschiedenis en cultuur van de stad Nijmegen. Een plek met een unieke combinatie van kunstzinnige, culturele en cultuurhistorische elementen.

Naar een dynamisch museumpark

De directe omgeving, gelegen tussen Poortwachtershuisje en Belvédère, wordt als een museumpark dat we betrekken bij onze programmering. Bij de herinrichting van het plein wordt het Romeinse verleden zichtbaar gemaakt met contouren van grachten en verdedigingswerken. Ook het omringende erfgoed, inclusief restanten van de oude burchtmuur, wordt onderdeel van het museumbezoek. Fysieke verbindingen tussen stadswal en, via het dak, het museum maken het Nijmeegse verleden nog beter voelbaar. Hiermee onderstrepen we de cultuurhistorische waarde van het Valkhofkwartier, zoals uitgewerkt in de gebiedsvisie van de stad Nijmegen. Met de andere culturele partners in het Valkhofkwartier werken we aan een gezamenlijke ontwikkeling en programmering van het gebied, zoals met museum voor natuur en cultuurhistorie De Bastei aan de nabijgelegen Waalkade en Cultuurhuis De Lindenberg in de Ridderstraat.

Meerwaarde voor de stad Nijmegen

Museum Het Valkhof Kam is straks als een spin in het web van de stad. Als dynamisch en cultuurhistorisch middelpunt van het Valkhofkwartier versterken we de identiteit van de stad en haar inwoners en bieden we podium voor internationale ambities.

Regionale identiteit

Nijmegen is in de Tweede Wereldoorlog flink gebombardeerd, daardoor ervaar je als bezoeker nauwelijks dat het de oudste stad van het land is. Na de verbouwing is het Valkhofkwartier met in zijn midden het MHVK dé plek waar bezoekers in aanraking komen met de hoogtepunten in de (cultuur)geschiedenis van Nijmegen en omgeving. Als museum laten we onze bezoekers met nieuwe ogen naar de (eigen) geschiedenis kijken en er nieuwe betekenissen in vinden. Daarmee dragen we als museum in belangrijke mate bij aan het gevoel van identiteit van de stad. Nijmegen kent een stevige erfgoedstrategie: cultuurhistorie vormt het DNA van deze stad, die cultureel erfgoed als waardevol ziet voor inwoners en bezoekers. Niet voor niets luidt de Nijmeegse citymarketing slogan ‘Old city, young vibes’. Daarom manifesteren we ons na de verbouwing als gastheer van de oudste stad van Nederland en als middelpunt van het Valkhofkwartier.

Internationale ambities

Onze collecties geven ook aanleiding tot internationale ambities: het museum herbergt immers de belangrijkste collectie Romeinse archeologie van Nederland. Dit verbindt het museum (en daarmee de stad) met de wereld van de klassieke oudheid en de landen van het Romeinse rijk tot in zijn verste uithoeken.

2021 — 2025

Museum Het Valkhof-Kam

De klassieke cultuur heeft de volledige westerse beeldcultuur bepaald. Onze inzet en ambitie is dit niet alleen op zo'n wijze te doen dat de stad bij heropening weer trots kan zijn op zijn museum, maar ook dat het museum naast een stedelijke en regionale ook een landelijke en zelfs internationale aantrekkingskracht heeft.

Lokale en interdisciplinaire samenwerking

Nijmegen is ook in andere opzichten een cultureel rijke en bloeiende stad. Er leven vele kunstenaars, die we als museum willen koesteren en stimuleren om bij te dragen aan onze activiteiten. Dat doen we bijvoorbeeld door het verhaal van de Limes te vertalen in een spannende synergie met andere disciplines, zoals beeldende kunst, literatuur, dans en film. Het museum zal hierbij samenwerken met individuele kunstenaars en met partners als De Lindenberg, De Bastei, De Nieuwe Oost, Wintertuin, Lux en horecabedrijven.

Verbinding met beeldende kunst in Nijmegen

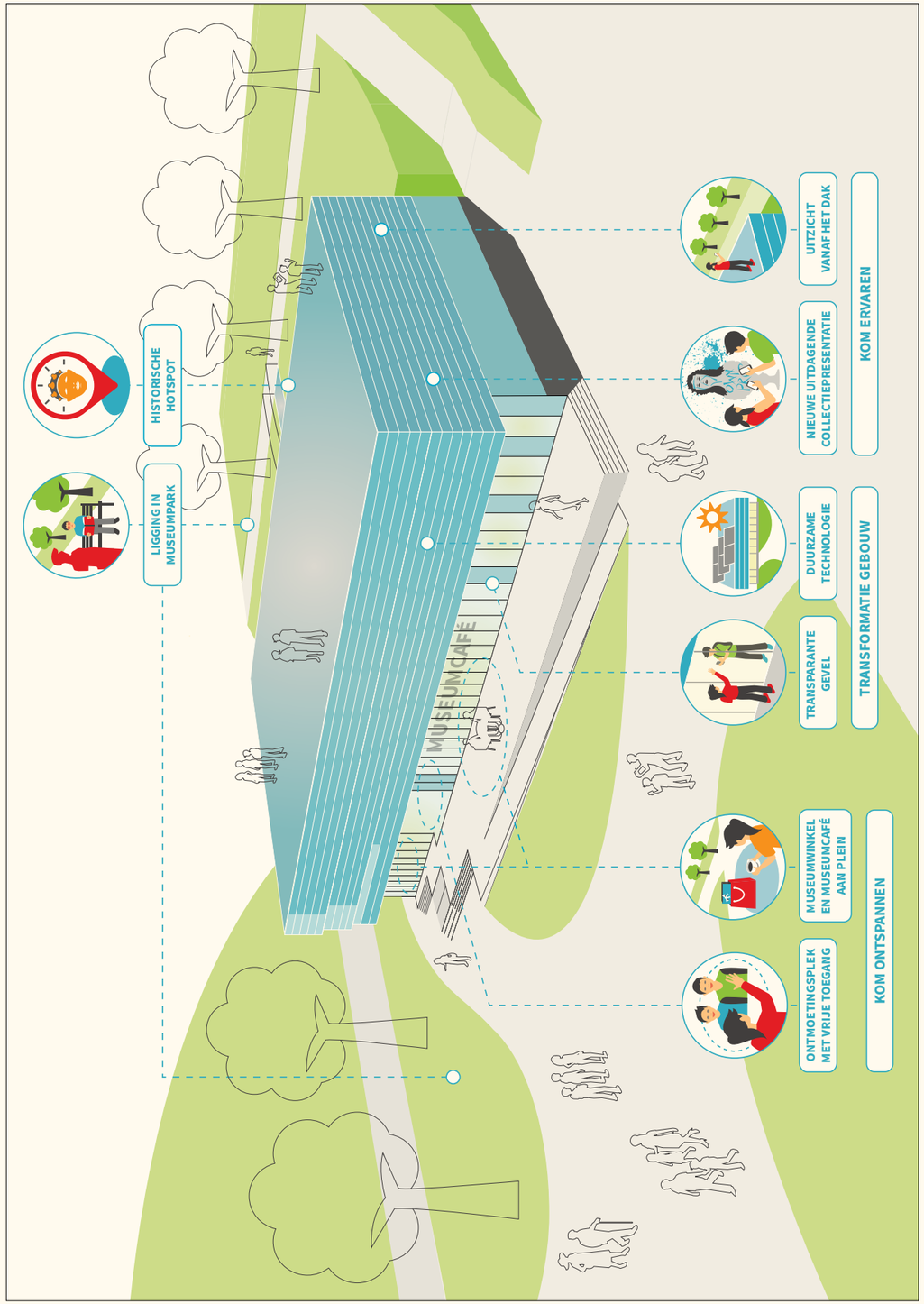
Daarnaast willen we actief deelnemen aan het beeldende-kunstdiscours van Nijmegen. Lokale en regionale kunstenaars van wie het werk in onze verzamelgebieden past, hebben al een vaste plek in het programma gekregen. Lokale initiatieven zoals tekenfestival The Big Draw en de Unit Academie die talentvolle mensen met autisme begeleidt zijn structureel aangehaakt en de in 2020 gestarte carte-blanche interventies van Kunstluis lopen in 2021 en de jaren erna door. Bij de tweejaarlijkse Gelderland Biënnale bieden we vanaf 2022 weer samen met Museum Arnhem een podium aan hedendaagse beeldende kunst uit Gelderland.

2021 — 2025

Museum Het Valkhof-Kam

Zichtbaarheid tijdens verbouwing

Tijdens de verbouwing van locatie Kelfkensbos (eind 2022–2024) is het museum dicht. We blijven echter zichtbaar voor het publiek en aanwezig in de stad. We continueren de educatieve activiteiten voor scholen, eveneens op locatie (op school en na 2022 in het hernieuwde Kam-museum). Programmeren op locatie in de stad is spannend en biedt veel mogelijkheden om de relaties met (nieuw) publiek en partners te verstevigen en te experimenteren met onze hiervoor beschreven ambities. In deze periode zet het museum vol in op het verder ontwikkelen van de betekenis van het Valkhofkwartier als het bruisende cultuurhistorische hart van de stad. In de verbouwingsperiode komen er onder andere twee festivals die de geschiedenis van de plek op een vernieuwende manier tot leven brengen. Een winterfestival dat teruggrijpt op de kortdurende traditie begin twintigste eeuw, om het Valkhofpark te transformeren tot een klein Zwitserland, compleet met rodelbaan. En een zomerfestival dat de midgetgolfbaan die tot de jaren zeventig gevestigd was op het Kelfkensbos, tijdelijk laat terugkeren op deze plek. In beide gevallen zullen kunstenaars en vormgevers deze verloren gegane tradities op een eigentijdse manier invullen. De tijdelijke kunstwerken zijn interactief, nodigen een breed publiek uit tot deelname en nemen een voorspong op de nieuwe betekenis die deze plek als historisch hart van de stad zal krijgen.

Tijdpad

2022 Sluiting museumlocatie Kelfkensbos en start de verbouwing (4e kwartaal). Opening Onderzoekscentrum voor archeologie in Gelderland in het gerenoveerde Museum Kam-gebouw.

2023 Opening gezamenlijk archeologisch depot met de gemeente Nijmegen aan de Nieuwe Dukenburgseweg.

2024 Opening museumlocatie Kelfkensbos (4e kwartaal).

2025 Eerste volledige exploitatiejaar na de verbouwing.

Bedrijfsvoering en exploitatie

Nieuw bedrijfsplan voor stabiele exploitatie

De nieuwe richting van het MHVK wordt door alle betrokkenen toegejuicht. Ook de belangrijkste financiers, de gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland, hebben de keuzes onderschreven. Voor een succesvolle doorstart na de verbouwing heeft het museum tweede helft 2020 een bedrijfsplan 2022–2025 opgesteld, begeleid door Bureau Berenschot.(7) Uitgangspunt hierbij is dat de toekomstbestendigheid niet alleen betrekking heeft op de verbouwing van het museum maar nadrukkelijk ook op de financiële structuur en het daarmee verbonden risicomanagement. Want al is het museum in control en is de financiële positie van het museum aanzienlijk versterkt, die laatste is nog wel kwetsbaar. De financiële robuustheid wordt onder meer bereikt door de verkoop van het gebouw en de gebouwgebonden installaties aan de gemeente Nijmegen, wat voor het museum leidt tot een sterke verbetering van de solvabiliteit en liquiditeit.

Versterken financiële basis

De omzet van Museum Het Valkhof bedraagt in 2025 naar verwachting € 5.8 mln. Het grootste deel hiervan (64%) is gebaseerd op subsidies van de gemeente Nijmegen en de opdracht van de provincie Gelderland voor de collectietaak en voor het programma. Het overige deel van de uitgaven (36%) wordt gedekt met de inkomsten uit ticketverkoop, bijdragen van derden, de opbrengsten van commerciële activiteiten en de opdracht van de provincie voor het uitvoeren van de wettelijke taak inzake de bodemvondsten.

Ook in de komende periode is de steun van fondsen en partners onontbeerlijk. Wel neemt de druk op hen jaarlijks toe. Dit heeft uiteraard effect op de aanvragen die worden gehonoreerd. Komende beleidsperiode zal de hoogte van de bijdragen van de BankGiro Loterij onzeker zijn. Dit komt door nieuwe wetgeving rondom kansspelen. Des te belangrijker wordt het om langs andere wegen additionele gelden te verkrijgen.

We investeren de komende jaren aanzienlijk in kennis, systemen en personeel op dit terrein. De bedoeling is een aantal kringen op te richten om particulieren en bedrijven, te verbinden met het museum. Daarmee willen we een inkomstenstroom genereren van jaarlijks minimaal € 0.3 miljoen die ten goede komt aan het tentoonstellingsprogramma.

Gastvrijheid wordt het visitekaartje van MHVK. In het vernieuwde museumgebouw zijn we onze gasten in het café en in de winkel en opdrachtgevers van evenementen optimaal van dienst. We werken aan een heldere en toegankelijke positionering van het café, een museumwinkel met een onderscheidend assortiment en het aangaan van duurzame relaties op het gebied van evenementen. De omzet uit de winkel, horeca en verhuur bedraagt momenteel circa € 0,07 mln. Naar verwachting kan dit groeien naar circa € 0.2 mln. in 2025. Om onze regionale en nationale bekendheid te versterken en in 2025 zo'n 125.000 bezoekers te trekken verhogen we ons publiciteitsbudget. Onze tijdelijke tentoonstellingen ontwikkelen we zo veel mogelijk in een consortium met andere musea. Zo delen we de hoge ontwikkelkosten en bereiken we een groter publiek. En we bouwen onze internationale samenwerking uit, zodat er meer echte blockbusters naar Nijmegen kunnen worden gehaald en de stad voor toeristen extra allure krijgt.

Incidenteel ontvangen we donaties en legaten van particulieren. Samen met de Vrienden van het museum brengen we de mogelijkheid van dit schenken beter onder de aandacht, bijvoorbeeld via notarissen. En we onderzoeken de mogelijkheden van crowdfunding, als financieringsbron én om mensen duurzaam aan het museum te binden.

Verdere professionalisering

MHVK werkt al volgens de Fair Practice Code. Zo worden er geen vrijwilligers ingezet voor essentiële bedrijfsprocessen en gaan wij correct om met auteursrechten. Onze nieuwe koers heeft consequenties voor de benodigde competenties en taken. Coaching en scholing worden daardoor noodzakelijk. Hiervoor verhogen wij het budget stapsgewijs tot twee procent van de personeelsbegroting. Komt er ruimte in het personeelsbestand, dan is diversiteit het uitgangspunt. Want bij het toepassen van de Code Culturele Diversiteit & Inclusie hebben wij nog een slag te maken: ons personeelsbestand is onvoldoende divers, vooral in de inhoudelijke en leidinggevende functies. Ook de sponsorwerving wordt verder geprofessionaliseerd, met als doel in 2025 36% eigen inkomsten te verwerken (inclusief de opdracht voor de bodemvondsten, 24% exclusief deze opdracht).

Referenties

Axel Vervoordt, Palazzo Fortuny (Venetië)

32

2021 — 2025

Kolumba (Keulen). © Laurian Ghinitoiu

Museum Het Valkhof-Kam

Museum Hof van Busleyden (Mechelen)

Musée de la Chasse (Parijs)

Kunsthistorisches Museum Wien 2018
© KHM-Museumsverband Wes Anderson & Juman Malouf

Lieve Blancquaert, interventie in Museum Het Valkhof, 2018
Fotograaf Stef Verstraaten

Noten

(1) Bij de ontwikkeling van onze nieuwe koers hebben we, samen met Branddoctors als extern adviseur, vijf toekomstige denkrichtingen verkend. Deze werden in divers samengestelde focusgroepen uitvoerig getoetst. De transhistorische visie kwam hier als beste naar voren.

(2) MHVK volgt hiermee de Code Diversiteit en Inclusie. We zijn ook aangesloten bij 'Musea bekennen kleur', een platform waar musea actief samenwerken om de sector diverser en inclusiever te maken. En we werken samen met de Cultuur Academy in Nijmegen voor deelname aan (inclusieve) programma's en programmering voor het onderwijs.

(3) We presenteren de objecten met behulp van NeuroArt (neuro-esthetica) zo dat het brein via alle zintuigen optimaal wordt geactiveerd. Dat doen we samen met het Donders Centrum voor Cognitieve Neuroimaging van de Radboud Universiteit.

(4) Conform afspraken met de Erven Kam wordt in het museumgebouw op het Kelfkensbos expliciet verwezen naar de collectie van GM. Kam en de manier waarop die binnen de nieuwe museale presentatie te zien zal zijn.

(5) Zie ook ons BIS-programma Ontgrenzen en de daarmee samenhangende input van het Public in Residence op pagina 9.

(6) Zoals in 2021 'De grens': dit jaar besluit Unesco of de Romeinse Limes (= grens) in Nederland tot werelderfgoed wordt benoemd. Een abstract thema als 'de grens', of in 2023 'kunst en wetenschap', leent zich op allerlei manieren voor uitwerking in presentaties, randprogrammering, etc.

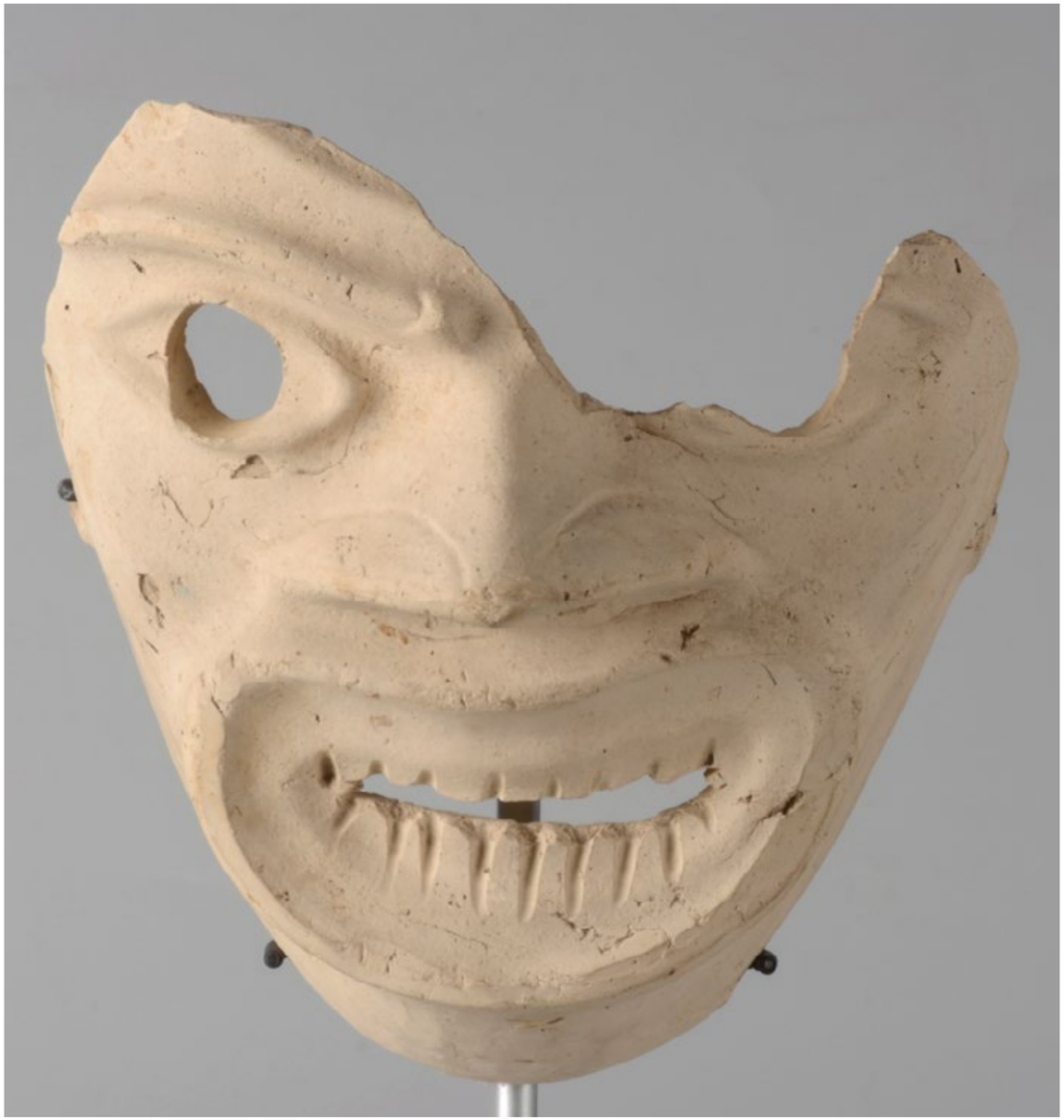
(7) Dit Bedrijfsplan borduurt voort op de toekomstvisie zoals die in het Masterplan uit 2019 is vastgelegd en op de Subsidieaanvraag 2021 die in april 2020 is ingediend bij de gemeente Nijmegen. Het Bedrijfsplan beschrijft wat het museum gaat doen na opening van het verbouwde museum en de organisatorische en financiële randvoorwaarden die nodig zijn om dat te kunnen doen. Voor de verbouwing zelf en de activiteiten in de periode dat locatie Kelfkensbos gesloten is zijn aparte plannen in de maak.

Anne Wenzel, Under Construction (I Am My Own prophet),
Courtesy AKINCI Amsterdam, Foto Anders Sune Berg

2021 — 2025

Museum Het Valkhof-Kam

Theatermasker van aardewerk uit de Romeinse tijd,
15 vC – 450 nC. Collectie Museum Het Valkhof

Balthasar, een van de drie koningen, met een bediende.
Collectie Museum Het Valkhof, bruikleen Rijksmuseum.

Museum Het Valkhof-Kam

Ferdi, Mother's invention, 1968.
Collectie Museum Het Valkhof

Moedergodin, Romeinse tijd.
Collectie Museum Het Valkhof

2021—2025

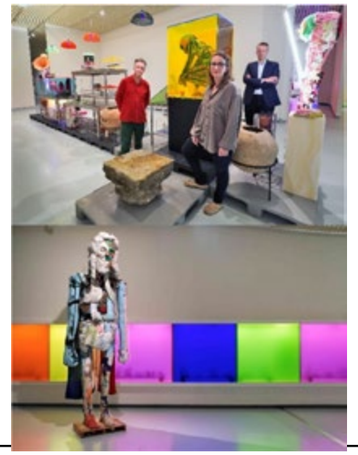

Museum Het Valkhof-Kam

© Museum Het Valkhof-Kam
Februari 2021

(op vooromslag)
Figuur van klei uit de bronstijd, 1000–800 vC.
Collectie Museum Het Valkhof, Provinciaal Depot
voor Bodemvondsten Gelderland

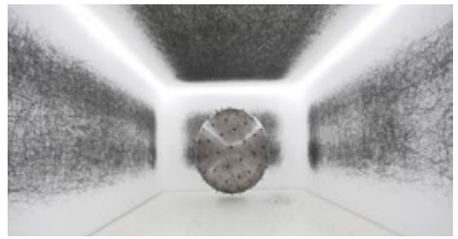
Jaarprogramma 2022-2024
domein
Presentatie & Publiek

2022 MHV	THEMA: HABITAT (transformaties)				
PERIODE	**CATEGORIE**	**TITEL DOELGROEP**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
COLLECTIEPRESENTATIES					
Januari 2022 tot verbouwing					
Januari tot verbouwing 2022 grote presentatie	Experimentele, transhistorische collectie-presentatie	Professionals (archeologen, kunstenaars, curatoren, kunsthistorici, -critici), liefhebbers van kunst en archeologie, de gemiddelde MHValkhof-bezoeker, studenten	**Cool Collection II Omina** is een serie van twee [drie] tentoonstellingen, waarin de afzonderlijke eigen collecties van het museum op nieuwe, experimentele wijzen worden gepresenteerd.	In nauwe samenwerking met gastcuratoren Melchior Jaspers en Renee Schuiten nam Folkert de Jong de tweede editie van Cool Collection voor zijn rekening. De Jong is geïntrigeerd door de mystieke kracht die van de archeologische collectie van Museum Het Valkhof uitgaat. Hij bezocht de depots, Museum Kam en spitte de hele collectie door. In zijn presentatie neemt de kunstenaar de bezoeker mee in zijn fascinatie, langs hologrammen en digitale animaties, en nieuw eigen werk in combinatie met archeologische restanten.	
Januari tot verbouwing 2022 grote presentatie <u>kleine veranderingen</u>	Vaste collectie-presentatie	oude kunstliefhebbers, scholen, gezinnen met kinderen, de gemiddelde MHValkhof bezoeker	**Nijmegen in de Middeleeuwen**	De vaste presentatie oude kunst in voorgaand jaren verschillende updates heeft gehad. Reden om de zalen oude kunst tot aan de verbouwing voor een belangrijk deel ongewijzigd te laten. Een van de laatste collectie-aankopen een St. Sebastiaan van de Nederrijnse kunstenaar Henrick van Holt (Kalkar, vóór 1490- 1545/1546) verworven vanuit het legaat van Lex Harms kreeg niet alleen een bijzondere plaats in de opstelling, ook was het sculptuur een van de aanleidingen tot de tentoonstelling De Pest.	
Januari tot verbouwing 2022 Kleine presentatie met wandeling	Collectie-presentatie als uitgangspunt voor een wandeling in de natuur	oude kunstliefhebbers, scholen, gezinnen met kinderen, de gemiddelde MHValkhof bezoeker	**Bomen [in collectie] in alle soorten en maten**	Tijdens corona ontwikkelde de afdeling Educatie *Binnenste buitenland,* een kleine collectiepresentatie met werk uit de omgeving van MHV. Ze koppelde daar een wandeling aan vast waarin de locaties van de werken terug te vinden waren. De kleine tentoonstelling werd een groot succes en krijgt met *Bomen in alle soorten en maten* een vervolg.	

Januari tot verbouwing 2022 Grote presentatie	Vaste collectie-presentatie	archeologie liefhebbers, scholen, gezinnen met kinderen, de gemiddelde MHValkhof bezoeker	**Archeologie**	De Prehistorie- en Batavenzaal van de archeologiepresentatie is vernieuwd in 2020. De nieuwe inrichting sluit deels aan op de bestaande situatie (uit 1999) in de aanliggende zalen, en anticipeert deels op de toekomstige nieuwe looks van het museum. De afdelingspresentatie blijft voor ongewijzigd tot aan de verbouwing van het museum.	
EDUCATIEVE TENTOONSTELLINGEN					
Januari 2022 tot verbouwing					
Januari tot verbouwing 2022 Middelgroot	Educatieve, interactieve tentoonstelling	basisonderwijs, gezinnen met kinderen vanaf 4 jaar	**Romeinenwerkplaats** maakt onderdeel uit van het educatieve aanbod voor scholen	De *Romeinenwerkplaats* is een interactieve, doe-tentoonstelling en al geschikt voor kinderen vanaf 4 jaar. De werkplaats laat kinderen op analoge wijze het vernuftige Romeinse leven ontdekken. Ze bouwen een poort en een brug, zetten de Godenpijler in volle kleur, leggen een hele stad aan en trekken tenslotte ten strijde met een katapult.	
Januari tot verbouwing 2022 Middelgroot	Educatieve, interactieve tentoonstelling	jeugd vanaf 8 jaar, archeologie liefhebbers, voortgezet onderwijs, gezinnen met kinderen, de gemiddelde MHValkhof-bezoeker	**ARCHEOlab** maakt onderdeel uit van het educatieve aanbod voor scholen	In het *ARCHEOlab* wordt het archeologische verhaal verteld. Hoe gaat een opgraving in zijn werk, welke stappen worden er gezet om vondsten uit de bodem bloot te kunnen leggen en welke technische middelen worden daarvoor gebruikt? Nieuwe technologie, internet en digitale toepassingen maken steeds meer mogelijk. In het ARCHEOlab kan de bezoeker dit zelf ervaren. Met behulp van de laatste technologie leert hij opgegraven scherven en andere fragmenten te interpreteren. Het geeft een bijzonder inkijkje in de wereld van de archeologie anno 2022.	

TIJDELIJKE TENTOONSTELLINGEN					
Januari tot verbouwing					
Januari 2022 tot verbouwing Middelgrote tentoonstelling	Experimentele presentatie restruimtes in aanloop naar herinrichting	een brede groep aan kunst- en cultuur-liefhebbers; gemiddelde MHV-bezoekers, studenten	**Lawine!!!** **Oscar Peters** [Kunst op de trap]	Een belangrijke deel van de ruimte van MHV bestaat uit een trappartij die verbinding legt tussen de drie niveaus van het museum. In de nieuwe opstelling, na de verbouwing zullen de boven- en benedenverdiepingen meer verbintenis met elkaar krijgen. MHV neemt met een aantal experimentele settings op de trap een proef op de som en nodigde Oscar Peters uit, om een grote kinetische constructie in de trapruimte te bouwen.	 Oscar Peters Lawine!!! kinetisch
Januari 2022 tot verbouwing Kleine, kort durende ingrepen in bestaande situaties	Experiment op basis van carte blanche	een brede groep aan kunst- en cultuurliefhebbers; gemiddelde MHV-bezoekers, studenten	**Kunstluis** **Elvira Duives**	De Kunstluis krijgt een carte blanche om in een jaar tijd een aantal interventies te doen in het museum. De interventies kunnen naar eigen inzicht en op elk gewenst tijdstip worden ingevuld. Of het nu gaat om korte, kleine tentoonstellingen, performances, visuele of andere commentaren, in principe kan alles. Kunstluis 2022 Elvira Duives wil zich (ons nieuwe beleid indachtig) op de mens richten. Bezoekers, werknemers, de mens in kunstwerken van het museum… Met haar eerste presentatie Garderobe in 2021 zette zij meteen de toon.	 curator: Elvira Duives, Garderobe
Januari tot juni					
Januari 2022 tot juni grote tentoonstelling	Inclusieve, experimentele, transhistorische presentatie Publieks-participatie: innovatief werkproces	een brede, <u>inclusieve</u> groep aan kunst- en cultuurliefhebbers, professionals (archeologen, kunstenaars, curatoren, kunsthistorici, -critici), liefhebbers van kunst en archeologie, de gemiddelde en ook jongere MHValkhof-bezoeker, studenten	**MOVING STORIES** **de rijkdom van de limes** Aanleidingen tot de tentoonstelling zijn: MHV's conservator archeologie Marenne Zandstra schreef een proefschrift over limes en migratie	Een tentoonstelling over de limes met als focus: migratie, toen en nu. De limes bracht diverse groepen mensen op de been: soldaten gestationeerd langs de grens, migranten, oorlogsvluchtelingen, vrouwen en kinderen die de mannen 'op werk' vergezelden, krijgsgevangenen en gijzelaars; mensen die op de afzetmarkt van het leger afkwamen en 'klimaatvluchtelingen'. Archeologische objecten uit de Romeinse tijd worden samengebracht met objecten uit andere perioden en laten zien dat migratie van alle tijden is. Hedendaagse kunstenaars en museumprofessionals werken in dit project samen met inwoners, migranten en niet-migranten, uit de Nederlands-Duitse Limesregio. De Neder-Germaanse Limes kreeg onlangs het UNESCO Werelderfgoed predicaat.	 Otobang Nkanga conservatoren; Marenne Zandstra, Marie Stel

Januari tot juni 2022 Kleine tentoonstelling in voormalige escape room	Kunst & wetenschaps-project in nauwe samenwerking met de Radboud universiteit	een specifieke groep van professionals (archeologen), liefhebbers van cultuurgeschiedenis en archeologie, de doorsnee, wat oudere MHValkhofbezoeker en studenten	**De Via Appia door de eeuwen heen**	Interactieve tentoonstelling rond het onderzoeksproject van Krien Clevis (ism Stephan Mols RU) naar mijl V en VI van de Via Appia Antica. Clevis reconstrueerde de standpunten van historische beeldmakers, en gebruikte deze als uitgangspunt voor nieuwe foto- en filmopnamen. De tentoonstelling laat een 2000-jarige biografie van 2 mijl Via Appia zien, artistiek vertaald naar een museumgang 20 meter. Doel van het project is het zichtbaar maken hoe deze oude weg er – door de ogen van historische beeldmakers – heeft uitgezien, hoe hij door de tijd is veranderd en verbeeld, en hoe wij er nu naar kijken.	 gastcurator : Krien Clevis
Januari 2022 tot april mini-tentoonstelling ttv Moving Stories op een plaats in de buurt	Project in nauwe samenwerking met de Radboud universiteit. Studenten werkgroepen Kast op wielen, verplaatsbaar.	De publieksgroep van Moving Stories volgend: een brede, inclusieve groep aan kunst- en cultuurliefhebbers, professionals (archeologen, kunstenaars, curatoren, kunsthistorici, -critici), liefhebbers van kunst en archeologie, de gemiddelde en ook jongere MHValkhof-bezoeker, studenten	**DE KAST** * De reis van Bartholomeus Beerenbroek	In aansluiting op de tentoonstelling *Moving Stories* maakt de Limes studentenwerkgroep van de RU een kast-tentoonstelling. Uitgangspunt is Bartholomeus Beerenbroek die vanuit Tongerlo tussen 1770 en 1773 een reis naar Rome maakte. Dmv. tekeningen en reisbeschrijvingen schiep de reiziger orde in de chaos van de onbekende wereld die hij betrad. Bestaande beeldvorming van een plek, is vaak een reden er naar toe te reizen/ migreren. Beerenbroek staat in deze tentoonstelling symbool voor alle ontdekkingsreizigers die door middel van verhalen en tekeningen orde scheppen in het onbekende.	 Bartholomeus Beerenbroek: Fiondi Italie gastcuratoren: RU studentenwerkgroep Limes
Januari 2022 tot mei Kleine tentoonstelling patio	Kunst & Wetenschap verbinding met andere domeinen	een brede groep aan kunst- en cultuurliefhebbers; gemiddelde MHV-bezoekers, studenten RB	**MOONSHOT_SPACE** Kunst & Wetenschap 1 [definitieve thema wordt nog bepaald] [serie van 4 appetizer tentoonstellingen voor 2023, Het lustrum jaar van de RU]	In aanloop naar het lustrum van de RU in 2023 dat wordt gevierd met een grote tentoonstelling rond het zwarte gat, wordt in 4 kleine tentoonstellingen wordt de synergie tussen kunst & weten-schap onderzocht. Samen met een grote groep aan studenten onderzoeken gastcuratoren Flos Wildschut en Jessica Helbach een aantal wetenschappelijke thema's die ook kunstenaars bezighouden. De gekozen thema's zijn: *Horizon; Space; Wave, Time.* Werd in *Horizon* naar de grenzen van de wereld gekeken, in *Space* staan de door de mens bereikbare grenzen van het heelal centraal. Beide gastcuratoren maken deel uit van de denktank die de optimale uitwisseling tussen museum en universiteit garandeert.	 gastcuratoren: Heino Falcke, Jessica Helbach,Flos Wildschut

Juni tot verbouwing					
Mei tot en met juli- augustus Grote, maar overzichtelijke tentoonstelling bovenverdieping	verbinding MHV met stad en provincie	Alle Museum Het Valkhof fans, vrienden, vrijwilligers, vaste bezoekers, nieuwsgierigen, feestvierders	**LAST BUT NOT LEAST**	Een tentoonstelling die de verbouwing van het Valkhof inluidt. In toegewezen, leegstaande zalen maken tien geselecteerde kunstenaars een installatie. Centraal hierin staat het 'bezetten, de in beslagname van de ruimte', met een belangrijke focus op interactie en kinetica, proces en afronding. Kunstenaars als Zoro Feigl, Karina Smigla- Bobinski, Theo Jansen	 Karina Smigla-Bobinski ADA (kinetisch) ism gastcurator Big Draw, Anita Waltman
Juni tot verbouwing	Patio/ vm escape???	een brede groep aan kunst- en cultuurliefhebbers; gemiddelde MHV-bezoekers, studenten RB	**MOONSHOT_WAVE**	In vier kleine tentoonstellingen wordt de synergie tussen kunst & wetenschap onderzocht. Samen met een groep studenten ondezoeken gastcuratoren Flos Wildschut en Jessica Helbach een aantal wetenschappelijke thema's die ook kunstenaars bezighouden. De gekozen thema's zijn: *Horizon; Space; Wave, Time.* In *Space* keken de gastcuratoren naar de door de mens bereikbare grenzen van het heelal. In *Wave* kijken zij naar datgene wat voor het menselijk oog onzichtbaar is, maar wat wel het leven op aarde, zijn doen en laten bepaalt.	 wave / electriseermachine gastcuratoren: Heino Falcke, Jessica Helbach, Flos Wildschut
Juni tot verbouwing op nader te bepalen plek in MHV Hierna verhuist DE KAST naar de Radboud om na de verbouwing weer terug te komen.	Project in nauwe samenwerking met de Radboud universiteit. Studenten werkgroepen Kast op wielen, verplaatsbaar.	brede, inclusieve groep aan kunst- en cultuurliefhebbers, professionals (archeologen, kunstenaars, curatoren, kunsthistorici, -critici), liefhebbers van kunst en archeologie, de gemiddelde, ook jongere MHVbezoeker, studenten	**DE KAST** *Fragmenten *Napoleon	De collectie van de Radboud universiteit bevat een aantal bijzondere items. Voor 2022 staan naast Bartholomeus Beerenbroek nog twee presentaties gepland, de een rond het fragment, de ander rond Napoleon (de Juiste informatie ontbreekt nog).	

BUITENPROGRAMMA			IN BETWEEN		
September-december					
September-november Op locatie In park rondom MHV, wandelingen zijn onderdeel van het aanbod	In nauwe samenwerking met Museum Arnhem verbinding met provincie	Cultuurminnaars, Urbans, Families en de binnenlandse toerist.	**Biënnale Gelderland**	Gelderland kenmerkt zich door een afwisselend landschap en steden vol historisch erfgoed. Als gevolg van klimaatverandering staat de Gelderse natuur onder druk. Door droogte verdwijnen markante bomen zoals de eik, uit het landschap. Ook het leven in de steden verandert; bewoners lijden in lange zomers aan ‘hittestress’. Klimaatverandering grijpt diep in op de ons vertrouwde manier van wonen, werken en recreëren. Biënnale Gelderland 2022 neemt het thema onder de loep en vraagt aan kunstenaars/ vormgevers te onderzoeken aan welke voorwaarden een alternatieve habitat zou moeten voldoen en hoe deze er uit zou kunnen zien.	
November-februari Op locatie: Valkhofplein lasershow op pand MHV	lasershow	Alle Nijmegenaren, toeristen, studenten, omwonenden, jong en oud.	**Laser up! / Zen**	MHV betrekt de inwoners van Nijmegen graag bij zijn verbouwing. Om ‘de loop erin te houden’ biedt het museum op en rond het gebouw activiteiten aan die voor iedereen gratis toegankelijk zijn. Zo ontwikkelt het museum een lasershow op zijn pand. Deze show is in de avonduren op vaste tijden te zien. Thema voor 2022 is psychedelische kunst, ism. een bij het thema passende Gelderse kunstenaar [zoals voor 2022 bv. Gijs Frieling].	

2023 MHV	THEMA: LICHT, LUCHT en RUIMTE				
PERIODE	**CATEGORIE**	**TITEL DOELGROEP**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
BUITENPROGRAMMA			**IN BETWEEN**		
Januari-juli					
Januari 2022 tot mei Kleine tentoonstelling Op locatie in: ntbd	Verbinding met andere domeinen: Kunst & Wetenschap	een brede groep aan kunst- en cultuurliefhebbers; gemiddelde MHV-bezoekers, studenten RB	**MOONSHOT_TIME** Kunst & Wetenschap 1 [definitieve thema wordt nog bepaald] [serie van 3 appetizer tentoonstellingen voor 2023, Het lustrum jaar van de RU]	In 4 kleine tentoonstellingen de synergie tussen kunst & wetenschap onderzocht. Samen met een grote groep aan studenten onderzoeken gastcuratoren Flos Wildschut en Jessica Helbach een aantal wetenschappelijke thema's die ook kunstenaars bezighouden. De gekozen thema's zijn: *Horizon; Space; Wave, Time.* In *Wave* de gastcuratoren naar datgene dat voor het menselijk oog onzichtbaar is, maar wel zijn doen en laten bepaalt. In *Time* zoomen zij in op datgene wat door de mens op aarde niet beheersbaar is om niet te spreken van het heelal.	
Mei tot augustus Kleine tentoonstelling Op locatie in: De Nieuwe Gang, Beuningen	platform Nijmeegse & Gelderse kunst	de gemiddelde MHValkhof -bezoeker, 4-daagse bezoekers, Summer-School deelnemers	**De Olifant** **bronsgieten in Nijmegen (werktitel)** [De Summer School haakt met zijn programma aan op deze tentoonstelling]	Deze tentoonstelling laat het verhaal van de Nijmeegse bronsgieterij De Olifant zien. Deze gieterij, die zijn hoogtijdagen eind vorige eeuw had, is van grote betekenis geweest voor de beeldhouwkunst in Gelderland en ook ver daarbuiten. Kunstenaars van naam goten hier hun sculpturen. De tentoonstelling brengt werk van een aantal van hen bijeen; Peter en Klaus van de Locht, Ed van Teeseling, Paul de Swaaf, maar ook de jongere generatie zoals Andreas Hetfeld, en Babette Degraeve en gunt de bezoeker niet alleen een overzicht op een verloren gegane tijd, hij vertelt hem ook de verhalen die horen bij de beelden die in en om de stad staan.	 De presentatie komt tot stand in nauwe samenwerking met Casper ter Heerdt De bronzen olifant die MHV in collectie heeft, was aanleiding tot dit project.

Juli-augustus					
Juli-augustus Grote tentoonstelling Op locatie: centrum stad, park rondom MHV	**ONDER EMBARGO** Inflatable art	Alle Nijmegenaren, toeristen, studenten, omwonenden, jong en oud.	**ONDER EMBARGO** **Inflatable Art Festival**	MHV introduceert het *Inflatable Art Festival;* een nieuw, (aaibaar) festival dat jaarlijks de stad zal sieren. Met inflatable art wordt steeds meer geëxperimenteerd, sculpturale constructies, architectonische tuinen, interactieve 'zachte' ruimtes om speels in te bewegen of serieus in te vertoeven. (zie ook 2024). Inflatables: aanpasbaar aan het jaarthema, verrassend ism beeldend kunstenaars. Toepasbaar te land, ter zee (in de Waal) en in de lucht. Vlak voor opening verwachtingsvol in, aan en om het MHV pand, met of zonder bijzondere (laser)verlichting. Licht, lucht en ruimte vraagt om grote en kleine inflatable architectonische omgevingen. 	 Moscow studio SKNYPL Oerolfestival Erik van Dongen
September-december					
September-oktober Op locatie: In het centrum rondom MHV	Geluidskunst	Alle Nijmegenaren, toeristen, studenten, omwonenden, jong en oud.	**Listen!** (werktitel) serie *De loop erin houden*	Geluidskunstenaars ontwikkelen interventies in de stad (onzichtbaar). Wandelaars, shoppers, markt-bezoekers etc. krijgen een positieve, prikkelende MHV-vibe mee. (eventueel een luisterroute richting de RU campus).	
September-december Grote tentoonstelling Op nader te bepalen locatie	Verbinding met andere domeinen: Kunst & Wetenschap	een brede groep aan kunst- en cultuurliefhebbers; gemiddelde MHV-bezoekers, studenten RB	**MOONSHOT_BLACK HOLE** Kunst & Wetenschap 1 [definitieve thema wordt nog bepaald] [serie van 3 appetizer tentoonstellingen voor 2023, Het lustrum jaar van de RU]	Het lustrum van de RU wordt gevierd met een grote tentoonstelling rond het zwarte gat, wordt in 4 kleine tentoonstellingen de synergie tussen kunst & wetenschap onderzocht. Samen met een grote groep aan studenten onderzoeken gastcuratoren Flos Wildschut en Jessica Helbach een aantal wetenschappelijke thema's die ook kunstenaars bezighouden. De gekozen thema's zijn: *Horizon; Space; Wave, Time.* Beide gastcuratoren maken deel uit van de denktankdie de optimale uitwisseling tussen museum en universiteitgarandeert.	 Anish Kapoor Black Hole

September-december Kleine tentoonstelling Op locatie: Bouwketen rond MHV	In nauwe samenwerking met Museum Arnhem, verbinding met provincie	Cultuurminnaars, Urbans, families en de Binnenlandse toerist.	**Biënnale Gelderland**	Informatie ontbreekt nog	 mirka farabergoli the long wait in nauwe sw met Museum Arnhem
November-februari Op locatie Valkhofplein lasershow: op pand MHV	Interactieve lasershow	Alle Nijmegenaren, toeristen, studenten, omwonenden, jong en oud.	**Touch** serie **Laser up!**	MHV betrekt de inwoners van Nijmegen graag bij zijn verbouwing. Om 'de loop erin te houden' biedt het museum op en rond het gebouw activiteiten die voor iedereen gratis toegankelijk zijn. Het museum ontwikkelt een lasershow op het museumpand. Deze show is in de avonduren op vaste tijden te zien. Thema voor 2023 is 'interactie' . Ism. een Gelderse ontwerper zoals bv. Paul Klotz,Led-Art	

2024 MHV	THEMA: EXPECTATIONS				
PERIODE	**CATEGORIE**	**TITEL DOELGROEP**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
BUITENPROGRAMMA			**IN BETWEEN**		
Juli-augustus					
Juli-augustus Grote tentoonstelling Op locatie: centrum stad, park rondom MHV	**ONDER EMBARGO** Inflatable art	Alle Nijmegenaren, toeristen, studenten, omwonenden, jong en oud.	**ONDER EMBARGO** **Inflatable Art Festival**	MHV introduceert het *Inflatable Art Festival;* een nieuw, (aaibaar) festival dat jaarlijks de stad zal sieren. Met inflatable art wordt steeds meer geëxperimenteerd, sculpturale constructies, architectonische tuinen, interactieve 'zachte' ruimtes om speels in te bewegen of serieus in te vertoeven. (zie ook 2024). Inflatables: aanpasbaar aan het jaarthema, verrassend ism beeldend kunstenaars. Toepasbaar te land, ter zee (in de Waal) en in de lucht. Vlak voor opening verwachtingsvol in, aan en om het MHV pand, met of zonder bijzondere (laser)verlichting.	 Designs in air
September-oktober Op locatie: In het centrum rondom MHV	Geluidskunst	Alle Nijmegenaren, toeristen, studenten, omwonenden, jong en oud.	**Listen!** (werktitel) serie *De loop erin houden*	Geluidskunstenaars ontwikkelen interventies in de stad (onzichtbaar). Wandelaars, shoppers, marktbezoekers etc. krijgen een positieve, prikkelende MHV-vibe mee. MHV staat op openen!	
December					
Laatste twee weken december	**Laser up!** [thema nog onbekend]			In de serie *Laser up!* ontwikkelt het museum op en rond het gebouw activiteiten die voor iedereen gratis toegankelijk zijn. De lasershow in 2024 vindt vlak voor de heropening van het museum plaats De show suggereert plaats te vinden IN en niet OP het museum. Vanzelf wordt dit jaar gezamenlijk afgeteld om op 1 januari MHV te mogen heropenen.	

Jaarplan 2022
Presentatie & Publiek

In 2022 legt P&P de focus zowel op het reguliere tentoonstellingsprogramma als op het niet-reguliere programma tijdens de verbouwing. De nieuwe koers van transhistorisch programmeren, het werken met een public in residence, het focussen op nieuwe (jongere en inclusieve) doelgroepen, alsook het aanpassen van de bestaande programmering naar een programmering buiten het vaste MHV-gebouw (tijdens de verbouwing) vragen substantieel aandacht en tijd. Daarnaast staat het verhuizen naar nieuwe (tijdelijke) locatie (s) geagendeerd.

Doel op lange termijn

In 2025

- biedt het museum een (inter-)actief collectie-gerelateerd tentoonstellingsprogramma in een zintuigenprikkelende up-to-date omgeving

- laat het zijn bezoekers ervaren wat de mens al eeuwenlang tot mens maakt en informeert het al doende een divers bezoekerspubliek over Nijmegen en Gelderland, de betekenis van erfgoed toen en nu

- brengt het een breed – inclusief & meerstemmig, jong & oud, geschoold & minder geschoold – publiek van 125.000 nieuwsgierige mensen op de been dat met enige regelmaat een bezoek aan MHV aflegt]

- bekleedt MHV de spin-in-het-web-functie in het culturele aanbod in de stad

Doel op korte termijn

In 2022

- biedt P&P een (inter-)actief collectie-gerelateerd tentoonstellingsprogramma en breidt dat ttv de verbouwing uit met zowel een hybride- als een buitenprogramma
  [hybride: combinatie van binnen en buiten het museum]
  [zie bijlage: 2022_Jaarprogramma_domein Presentatie & Publiek]

- monitort en evalueert P&P vanuit de resultaten van de 0-meting [uit 2021] nieuwe, inclusieve en jongere doelgroepen om programma op maat te kunnen bieden
  [planning heel 2022]
- blijft het museum ‘in het zicht’ van zijn gebruiker door gerichte marketing en communicatie-campagnes voor en tijdens de verbouwing [heel 2022]

- bewaakt en bewaart P&P de samenwerkingsverbanden met de Nijmeegse, regionale en landelijke culturele instellingen en verhuist de programmering naar een (nog te bepalen)
  nieuwe tijdelijke locatie in de stad [vanaf 1 oktober 2022]

- bewaakt en bewaart P&P de samenwerkingsverbanden met het onderwijs en verhuist de educatieve tentoonstellingen [Romeinenwerkplaats, ArcheoLab en ARCHEO-hotspot] naar een (nog te bepalen) nieuwe tijdelijke locatie in de stad [vanaf 1 oktober 2022]

Doelen per afdeling [op detailniveau]

A. PRESENTATIE
verfijnen en verhuizen van het tentoonstellingsprogramma

- ontwikkelen, in de markt zetten, inrichten (en ontmantelen) van tentoonstellingen en korte interventies in zowel MHV als in de openbare ruimte en op pop-up locaties rondom MHV [planning heel 2022]

- ontwikkelen en vastleggen van een beeldend transhistorisch(e) vocabulaire en methodiek, getoetst aan de tentoonstellingspraktijk (ter voorbereiding op de collectiepresentatie in 2025 [planning heel 2022]

B. PUBLIEK
verbreden en verfijnen van doelgroepen

- benoemen van specifieke, nieuwe doelgroepen ahv de praktijk [BIS projecten *Moving Stories, de rijkdom van de Limes* en *Moonshot*] [planning januari-juni]

- inclusief onderzoek doen naar het vocabulaire van de 'zgn' algemene doelgroepen en herformuleren ervan [planning januari-juni]

- herijken en aanvullen van het bestaande programma-aanbod met focus op de jonge publieksgroepen [planning mei-september]

C. EDUCATIE
versterken en zichtbaar houden van het educatieve programma

- het op de tijdelijke locatie ontwikkelen en implementeren van een aangepast educatief programma voor basis-, voortgezet en universitair onderwijs [planning heel 2022]

- verbreden aanbod: het ttv de verbouwing vergroten van het hybride educatieve aanbod (analoog rond het museum; digitaal in het museum); verdiepen en vergroten van het digitale aanbod [planning januari-juni]

- communiceren aanbod: samenstellen en implementeren van een analoge en digitale scholenfolder met verbijzonderd MHV-aanbod tijdens de verbouwing; tegelijkertijd de digitale zichtbaarheid vergroten [planning mei-juni]

- benadrukken zichtbaarheid in de stad: samenwerkingsprojecten bestendigen zoals met de 4-Daagse [op radio en in museum] en de Radboud universiteit: programma-aanbod tijdens de introductiedagen [planning: april-juli]

educatie-op-locatie ttv. verbouwing 2022:

- afbouwen en herbouwen Romeinenwerkplaats, ArcheoLab en ARCHEO-hotspot

- bijenkassen op een tijdelijke locatie onderbrengen (educatief aanbod communiceren) [planning juli-augustus]

- aanbod scholen [Valkhofmenu] herijken en passend maken (digitaal lesmateriaal vergroten; bestaand lesmateriaal voor scholen aanvullen met museumstukken; rondleidingen digitaliseren; buitenaanbod rond museum vergroten; aanbod aanpassen aan locatie. [heel 2022]

D. ACTIVITEITEN
versterken en zichtbaar houden van het activiteitenprogramma

- plannen en organiseren van een MHV kenmerkend activiteitenprogramma op locatie

- organiseren en karakteriseren van het vernieuwde Kunstcafé [analoog en digitaal] [planning februari-juni/ juli]

- organiseren en profileren van publieksparticipatie -programma's *Summer School, Meimaand-bijmaand, 4-Daagse Museum* [planning april-augustus]

- inclusieve doelgroepen betrekken bij het bestaande aanbod [planning heel 2022]

- aantrekken van nieuw publiek: door in aanbod verschillende disciplines (literatuur, poëzie, theater, muziek, spoken word, film etc.) met elkaar te verbinden [heel 2022].

- diversifiëren van structurele samenwerkingsverbanden; naast stedelijke meer regionale partners met kwalitatief hoogwaardige programmering betrekken [planning heel 2022]

- activiteiten op-locatie ttv. verbouwing 2022:

- bewaken en bewaren verbintenis met landelijke en regionale themaweken en -dagen: Nationale Archeologie-dagen, Museumweek, 024Geschiedenis, Week van de Klassieken, Romeinenweek [planning heel 2022]

- bewaken en bewaren verbintenis] met kleinere en grote festivals in stad: Kunstnacht, Big Draw, NJO Muziekzomer, 4-daagse [planning heel 2022]

- verbreden communicatiekanalen: vergroten aanbod hybride activiteiten; schakelbaar (analoog/digitaal) programmeren [planning januari-juni]

E. MARCOM
versterken door zich te nestelen in netwerken, zichtbaarheid MHV vergroten

- doorontwikkelen en implementeren van het marketing-communicatieplan voor de tentoonstellings-, educatie- en activiteitenprogramma's op en buiten de MHV-locatie [planning heel 2022]

- ontwikkelen van een beeldtaal en richtlijnen voor een inclusief vocabulaire [waaronder specifiek dat van de jongere doelgroep] [planning januari-juni]

- aansluiting zoeken bij de Randstad: landelijk promoten hoofdtentoonstellingen als *Moving Stories, de rijkdom van de Limes* evenals de verbouwing MHV [planning 2022]

- aansluiting met regio vergroten: door het ontwikkelen van een zomercampagne met de gezamenlijke musea in het Rijk van Nijmegen, gericht op toeristen en recreanten in regio

- blijvend verbinding zoeken met Duitstalige gebied [planning heel 2022]

- marcom ttv de verbouwing 2022:

- Ontwikkelen en implementeren nieuwe website en huisstijl MHV/ KAM/ PDB [planning oktober 2022]

- Ontwikkelen en implementeren marketing/communicatieplan in aanloop naar en tijdens de verbouwing [afronding 1 oktober 2022]

- in kaart brengen en groeikansen signaleren (potentiele) samenwerkingspartners, stakeholders en collega-instellingen

- op kenmerkende wijze informeren en geïnformeerd houden van het MHV netwerk (waaronder stakeholders, potentiele subsidienten, vrijwilligers en vrienden) over ontwikkelingen rond verbouwing

- ruimte geven aan een marcom kunstluis [oktober 2022-september 2023]

Aanvulling jaarplan domein Presentatie & Publiek

Het Jaarplan Domein Presentatie & Publiek laat de uitwerking zien van de programmering 2022 in het museumgebouw en blikt in grove lijnen vooruit naar 2023 en 2024 en de programmering buiten de vertrouwde omgeving. Een belangrijke focus van het programma 2022-2024 is het BIS project *Ontgrenzen* waar *Moving Stories, de rijkdom van de Limes* en de startende reeks van vijf *Moonshot*-tentoonstellingen deel uitmaken. *Ontgrenzen* is een samenwerkingsexperiment dat Museum het Valkhof voor vier jaar met Museum Arnhem is aangegaan. In dit experiment, dat als landelijk voorbeeld geldt, staan inclusie en diversiteit centraal en werken publics in residence – een cultureel pluriforme groep voor *Moving Stories* en internationaal samengestelde groepen studenten voor *Moonshot* – mee bij het tot stand brengen van een kleine reeks tentoonstellingen en publicaties. Een belangrijk overkoepelend onderdeel hiervan is het omarmen van de Code Culturele diversiteit; beide musea nemen de vier P's van hun organisaties onder de loep (Programma, Publiek, Personeel en Partners). Tot slot onderzoeken beide organisaties de mogelijkheden tot samenwerking op een breed terrein.

Ontgrenzen kleurt het programma van 2022-2024. *De Moonshot*-serie die uit vier kleine en een grote presentatie bestaat, benadrukt de samenwerking met de universiteit en wekt de suggestie dat het museum zich vooral op de universitaire wereld richt, de doelgroepen waar deze samenwerking zich op richt zijn echter breder. Dat de relatie met de stad, stakeholders en partners genuanceerder ligt; dat het museum zich met zijn programma op een brede Nijmeegse doelgroep richt en in post-coronatijden zijn vaste netwerken blijvend probeert te betrekken en te behouden; dat het ondanks de verbouwing de ambitie heeft zich verder te ontwikkelen en nieuwe kansen te benutten, hopen we u met onze aanvulling duidelijk te kunnen maken. Hierbij tekenen we graag aan dat de programma's voor 2023 en 2024 nog nader worden uitgewerkt, waardoor de opmaat naar 2025 meer expliciet zal worden.

HET TENTOONSTELLINGSAANBOD
verplaatst zich vanaf najaar 2022 voornamelijk naar buiten en duikt steeds op een verrassende manier op in de stad
NB: MHV ziet in het opduiken in de stad DE grote kans om voor een breed Nijmeegs publiek op sympathieke wijze zichtbaar te blijven, meer nog dan in het opereren vanuit een vaste, tijdelijke locatie.

Rondom het museumgebouw:

- Biënnale Gelderland
  doelgroepen: cultuurminnaars urbans, families en de binnenlandse toerist.

- Inflatable Art festival (ONDER EMBARGO nieuw jaarlijks Nijmeegs Kunstfestival;
  doel: profilering MHV+stad (zoals Eindhoven het Lichtfestival Glow heeft))
  doelgroepen: alle Nijmegenaren, jong en oud; omwonenden; kunst- en cultuurliefhebbers uit het hele land; studenten en toeristen

Op het museumgebouw:

- Laser-up! Door kunstenaars vormgegeven lasershows.
  doelgroepen: alle Nijmegenaren, jong en oud; omwonenden; kunst- en cultuurliefhebbers; studenten en toeristen

In het centrum van de stad:

- Listen… geluidskunst door kunstenaars samengesteld
  doelgroepen: alle Nijmegenaren, jong en oud; centrum-bewoners; kunst- en cultuurliefhebbers; studenten en toeristen

HET TENTOONSTELLINGSAANBOD
verplaatst zich vanaf najaar 2022 deels naar andere binnen-locaties
[om eerder geplande samenwerkingsverbanden gestand te doen]

- De Nieuwe Gang Beuningen: De Olifant bronsgieten in Nijmegen
  doelgroepen: de gemiddelde MHValkhof -bezoeker, 4-daagse bezoekers, Summer-School deelnemers (toeristen en thuisblijvers)

- Op een ntb locatie: *Moonshot-Time* wordt gepresenteerd [onderdeel BIS-programma]
  doelgroepen: een brede groep kunst- en cultuurliefhebbers; gemiddelde MHV-bezoekers, studenten

- Op een ntb locatie: Black Hole de lustrumtentoonstelling ism de Radboud Universiteit [onderdeel BIS-programma]
  doelgroepen: Radboud universiteit: professionals, personeel, netwerken, studenten; een brede groep aan kunst- en cultuurliefhebbers; gemiddelde MHV-bezoekers

HET TENTOONSTELLINGSAANBOD
werkt aan de verbreding van doelgroepen
Focus 2022-2024: Inclusie en diversiteit

- MHV's tentoonstellingsprogramma richt zich op belangrijke vaste doelgroepen uit stad en provincie. Het museum ambieert een groter landelijk bereik en slaagt er ook in dit te bereiken met tentoonstellingen als De Pest, Call to commit, Bloed en Honing- reizen door de periferie van Europa en Rettet den Wald. Maar het museum heeft te weinig bereik onder diverse, inclusieve doelgroepen. Het in 2022 geplande inclusieproject Moving Stories, de rijkdom van de Limes moet hier verandering in brengen. (Zie ook de aanhef bij dit overzicht.) Daarnaast doet Museum Het Valkhof mee aan het landelijke project Musea bekennen kleur dat een internationaal inclusief bereik onder de jeugd heeft.

Focus buitenprogramma 2022-2024: aanwas Nijmegenaren

- MHV presenteert zich tijdens de verbouwing vaker en langer dan voorheen in de openbare ruimte: rondom en op het gebouw, in het centrum van de stad. Het programma dat het museum daarvoor heeft bedacht is bijzonder laagdrempelig en zal een grote, bredere groep Nijmegenaren aanspreken. Het museum hoopt dan ook dat het daarmee de toeloop onder Nijmegenaren na opening vergroot.

HET EDUCATIEVE PROGRAMMA [Educatie_Bijlage 1-6]
wordt deels voortgezet zoals het nu is

- Bijlage 1: het aanbod Reizende tentoonstellingen gaat onveranderd voort
  doelgroepen: basis- en voortgezet onderwijs (vanaf 6 en 8 jaar) // ouderen in de Gelderse verzorgingstehuizen

- Bijlage 2: aanbod op school (nieuw en/ of aangepast) gaat voort
  doelgroepen: basisonderwijs (met nadruk op groepen 5 tm 8) en voortgezet onderwijs (nadruk op de onderbouw)

HET EDUCATIEVE PROGRAMMA
verplaatst zich deels naar een andere binnen-locatie

- Bijlage 3: op een vaste ntb. locatie drie populaire educatieve tentoonstellingen
  doelgroepen: basis- en voortgezet onderwijs, gezinnen met kinderen vanaf 4 en vanaf 8 jaar, in archeologie geïnteresseerden vanaf 8 tm 108 jaar

HET EDUCATIEVE PROGRAMMA
verplaatst zich deels naar buiten
Rondom het museumgebouw en in het centrum van de stad:

- Bijlage 4: educatief aanbod rondom het museumgebouw en in het centrum
  doelgroepen: basisonderwijs en de volledige breedte van het voortgezet onderwijs

HET EDUCATIEVE PROGRAMMA
wordt tijdens de verbouwing herschreven of vervangen

- Bijlage 5: aanbod op aanvraag basisonderwijs en aanbod op aanvraag voortgezet onderwijs
  doelgroepen basisonderwijs: groep 1 tm 3; groep1 tm 4; groep 1 tm 8; groep 5 tm 8
  doelgroepen voortgezet onderwijs: VMBO, MAVO, HAVO, VWO

HET EDUCATIEVE PROGRAMMA
biedt specifiek programma rond Inclusie, diversiteit en werelderfgoed

- Bijlage 6: Inclusief aanbod 2022: In aanvulling op de BIS-tentoonstelling *Moving stories*
  (zie ook inclusie-project *Aan tafel in de middeleeuwen* (Bijlage 1)

- Doelgroepen: basisonderwijs, (internationaal bereik via G8 kindertop,) internationale studenten, ouderen in verzorgingstehuizen).

  NB niet in de schema's opgenomen: MHV verzorgt tot aan de verbouwing rondleidingen op aanvraag voor mensen die aan Alzheimer lijden; heeft een vast samenwerkingsverband met de Unit-Academie (autistisch begaafde creatieven), samenwerkingsplan voor 2022 moet nog worden ontwikkeld).

NB onderaan in Bijlage 6: Het aanbod rond Werelderfgoed: een drie-tal projecten ism gemeente Nijmegen: de junior Limes Atlas sluit aan op het Inclusieproject *Moving Stories*

HET ACTIVITEITEN PROGRAMMA [Activiteiten_Bijlage 1-5]
verplaatst zich vanaf najaar 2022 deels naar Kam, deels naar een andere binnen-locatie

- Activiteiten ism: landelijke (Bijlage 1), Gelderse (Bijlage 2) en Nijmeegse (Bijlage 3) partners worden deels voortgezet in KAM, deels op een ntb binnen-locatie

- Doelgroepen: de doelgroepen die de diverse samenwerkingspartners bedienen zijn divers:

- Landelijk: Leerlingen Gymnasia; moeilijk bereikbare doelgroepen die jaarlijks door de Museumvereniging worden aangewezen; oud en jong geïnteresseerd in Romeinen en archeologie, amateurarcheologen.

- Provincie: Spelers van Nationale Jeugdorkesten, hun families en vrienden, algemene muziekliefhebbers, professionals (archeologen), liefhebbers van cultuurgeschiedenis en archeologie, de doorsnee, wat oudere MHValkhof-bezoeker, studenten, vaste groep monumentenweekend bezoekers, waaronder veel wijkbewoners

- Stedelijk: Nijmegenaren met interesse in hun stad; Filmfans, LUXgangers, 20-40 jaar; met 4Daagse wandelaars meekomend publiek; Nijmegenaren oud en jong, van diverse komaf; Kunstminnend publiek uit Nijmegen en Arnhem van 18 tm 65 jaar; cultuurhistorie-minnende Nijmegenaren; jonge groep tussen 18 en 40 jaar) in kunst & wetenschap geïnteresseerden.

HET ACTIVITEITEN PROGRAMMA
zet kenmerkend MHV-aanbod voort

- Kenmerkend MHV- aanbod zoals het Kunstcafé, het Collegecafé, de Slow Summer en het activiteitenprogramma rond Biënnale Gelderland wordt tijdens de verbouwing voortgezet op een vaste alternatieve ntb locatie. (Bijlage 4) Vast interactief aanbod voor 1 tot 12 jarigen wordt aangepast aangeboden op de tijdelijke locatie, en wordt voor 2025 herijkt. (Bijlage 5)

HET ACTIVITEITEN PROGRAMMA
biedt in 2022 specifiek aanbod rond Inclusie en interactiviteit

- Bijlage 4: Inclusie staat centraal in het activiteitenprogramma bij de BIS-tentoonstelling: Moving stories en bij *Biënnale Gelderland* editie 2022 Interactiviteit staat centraal in het activiteitenprogramma bij *Via Appia Revisited;* en de programmering: *Slow Summer*

- Doelgroepen:
  De gemiddelde MHV bezoeker, studenten en professionals [archeologen, curatoren, professoren]; netwerk van de Nijmeegse kunst- en cultuursector; zowel de gemiddelde MHV-bezoeker als nieuw inclusief publiek, liefhebbers van cultuurgeschiedenis en archeologie, de doorsnee, wat oudere MHValkhof-bezoeker en studenten; alle Museum Het Valkhof fans, kleine en grote vrienden, vrijwilligers, vaste bezoekers, nieuwsgierigen, feestvierders; Nijmegenaren, cultuurminnaars, urbans, families en de binnenlandse toerist.

Zichtbaarheid tijdens de verbouwing:
Los van het tentoonstelling-, educatie- en activiteitenprogramma waarmee MHV tijdens de verbouwing structureel contact houdt met zijn vaste doelgroepen, partners en stakeholders, zelfs ambieert nieuw publiek aan zich te binden, stelt de marketing en communicatie van het museum alles te werk deze groepen onophoudelijk te informeren en activeren. Het steeds in de stad opduikende museumprogramma is daarbij een nieuw communicatiegereedschap. Dit aanbod bevindt zich in een nieuw gebied tussen marketing & communicatie en tentoonstelling in. Dat maakt het voor bezoekers en passanten spannend en laagdrempelig en voor ons als museum een geweldig leuke uitdaging.

Jaarplan op hoofdlijnen 2022 domein Collectie

De jaren 2022-2025 zijn voor het domein Collectie gericht op de voorbereidingen en de realisatie van de heropeningen van Museum Kam (2022) en Museum Het Valkhof (2024/2025).

Doel: in **2025**

- staat er op beide locaties een nieuwe collectiepresentatie
- zijn de depots voor de museale collectie op de verschillende locaties goed ingericht, en
- is de standplaatsregistratie van de gehele museale collectie op orde.
- ten minste 25% van de collectie (22.000 objecten) is online voor derden vindbaar.

Voor **2022** betekent dat concreet:

Uithuizen van de museumcollectie uit MHV; deze collectie bestaat uit ongeveer 35.000 objecten, grotendeels eigendom van de gemeente Nijmegen	Gereed (gebouw leeg) september 2022
Inrichten van nieuwe typologische collectiepresentatie en vergelijkingscollectie in het verbouwde Museum Kam	Gereed in oktober 2022
Bibliotheek: archeologische bibliotheek van tijdelijke locatie (Bijsterhuizen) naar Kam, cultuurhistorische bibliotheek van MHV naar Kam, boeken en tijdschriften moderne kunst naar tijdelijke opslag (komen terug in MHV)	Gereed oktober 2022
Verhuizen van de rest van de archeologische museumcollectie naar de depots van Museum Kam; op deze locatie worden dan circa 45.000 archeologische objecten bewaard – voor het overgrote deel eigendom van de Staat der Nederland, de provincie Gelderland en de gemeente Nijmegen	Gereed in december 2022
Verkennen van de mogelijkheden voor een ‘stadsverzamelaar’, die zich vanuit de stad richt op een van de kernthema’s van het collectiebeleid en de nieuwe thematische inrichting van het museum (mens en de ander, mens en macht, mens en natuur, mens en ritueel, mens en geschiedenis)	Gereed in december 2022
Inhoudelijke en administratieve voorbereiding en uitvoering van het online toegankelijk maken van ten minste 5.000 museale objecten	Gereed in december 2022
Onderzoek naar en verwerven van nieuwe aanwinsten, gericht op de versterking van de collectie met het oog op de nieuwe inrichting van het museum na de verbouwing	Heel 2022
Voorlopige en definitieve selectie voor de nieuwe collectiepresentatie in MHV	Heel 2022

Vooruitblik
In **2023 en 2024**

- is het onderzoekscentrum in Museum Kam operationeel
- zijn alle standplaatsen in Museum Kam in de database verwerkt
- wordt verder gewerkt aan de presentaties (zowel collectiepresentatie als tentoonstellingsprogramma) in MHV
- wordt de digitale toegankelijkheid van de collectie vergroot
- wordt de selectie voor de nieuwe opstelling in MHV waar nodig geconserveerd en gerestaureerd
- in verband met het wegvallen van de ondersteuning voor adlib zal in 2023 ook een migratie van de collectiedatabase plaats moeten vinden
- de SPECTRUMprocedures en het CHVplan zullen in deze jaren worden aangepast aan de nieuwe werkelijkheid

Meerjaren exploitatiebegroting 2022-2025

Bij het opstellen van de exploitatiebegroting zijn de richtlijnen voor de jaarverslaggeving C1 kleine organisaties zonder winststreven toegepast. Dit betekent onder meer dat er geen rechtstreekse boekingen in de bestemmingsreserves plaatsvinden maar dat deze mutaties via de staat van baten en lasten (exploitatie) lopen.

↓

Meerjaren exploitatiebegroting 2022-2025

	2022	2023	2024	2025
Museaal beheer collectie gemeente Nljmegen	2.359.900	2.359.900	2.359.900	2.403.900
Museaal beheer collectie provincie Gelderland	1.397.600	1.397.600	1.397.600	1.397.600
Incidentele subsidies & sponsoring	760.500	306.000	50.000	300.000
	4.518.000	**4.063.500**	**3.807.500**	**4.101.500**
Entree en rondleidingen	219.264	0	0	850.000
Winkel, horeca en verhuur	-11.400	0	0	237.500
	207.864	**0**	**0**	**1.087.500**
Overige inkomsten	653.750	710.750	710.750	718.750
Totaal opbrengsten	**5.379.614**	**4.774.250**	**4.518.250**	**5.907.750**
Personeelskosten	2.645.400	2.462.126	2.462.126	2.770.000
Huisvestingskosten	1.150.800	882.200	882.200	1.231.500
Afschrijvingskosten	35.000	35.000	35.000	355.000
Organisatiekosten	445.000	445.000	445.000	285.000
Collectie	145.000	263.000	263.000	136.250
Educatie	60.000	60.000	60.000	80.000
Marketing	160.000	160.000	160.000	220.000
Tentoonstellingen	950.200	606.000	350.000	900.000
Inkoopwaarde winkel	30.000	0	0	150.000
Rente en overige financiële baten & lasten	15.000	10.924	10.924	-270.000
Bedrijfskosten	**5.636.400**	**4.924.250**	**4.668.250**	**5.857.750**
Bedrijfsresultaat	-256.786	-150.000	-150.000	50.000
Onttrekking Covid & transitiereserve	256.786			
Onttrekking reserve kunstaankopen		150.000	150.000	
Dotatie reserve tentoonstellingen				-50.000
Resultaat	0	0	0	0

Toelichting exploitatiebegroting:

Subsidie en opdracht:
Betreft de subsidie (gemeente Nijmegen) en opdracht (provincie Gelderland) voor het museaal beheer van de collecties. Bedragen 2022-2024 zijn gelijk aan de verlening 2021 verhoogd met een indexering van 1.72% (voorlopige overheidsbijdrage in de arbeidskostenontwikkeling). De middelen voor het uitvoeren van de wettelijke (provinciale) taak inzake de bodemvondsten wordt verantwoord onder de overige inkomsten.

Incidentele subsidies & sponsoring:
Bijdragen van fondsen en overheden aan tentoonstellingen en projecten. Subsidie 2022 is hoger door BIS subsidie van de Limes tentoonstelling (Moving Stories), de Biennale Gelderland en de Pilot Depotstraat. De te ontvangen subsidie 2023 heeft betrekking op de BIS subsidie en een bijdrage van de Radboud Universiteit (Black Hole).

Entree & rondleidingen:
De begroting 2022 gaat, in verband met de verhuizing, uit van 40.000 bezoekers. In de huidige situatie (zonder corona en verhuizing) gaat het museum uit van 85.000 bezoekers. Tijdens de transitiejaren 2023-2024 zijn voorzichtigheidshalve geen publiekinkomsten begroot. Na de heropening van de locatie Kelfkensbos verwacht het museum structureel 125.000 bezoekers te mogen ontvangen.

Overige inkomsten:
De belangrijkste post (€ 625K per jaar) bestaat uit de opdracht van de provincie inzake de wettelijke taak van de bodemvondsten. Via een uitsluitend recht is deze opdracht bij museum het Valkhof belegd.

Personeelskosten:
De begroting 2022 gaat uit van een formatieve bezetting van 32.2 fte. Deze bezetting blijft tijdens de transitieperiode grotendeels nodig omdat het museaal beheer en het uitvoeren van de wettelijke taak inzak de bodemvondsten onverminderd door lopen.

FTE	2022	2023	2024	2025
Directie, MT, HRM, secretariaat	5,6	5,6	5,6	5,6
Collectie	7,9	6,9	6,9	7,9
Presentatie & Publiek	4,7	4,7	4,7	4,7
Provinciaal Depot Bodemvondsten	4,9	5,8	5,8	5,8
Publiekservice	3,9	3,9	3,9	3,9
Financiële administratie	1,8	1,4	1,4	1,8
Vrienden	0,2	0	0	0
Gebouwen & techniek	3,2	1,9	1,9	2,8
	32,2	30,2	30,2	32,5

Huisvestingskosten:
In de periode na de verkoop van het gebouw en de gebouwgebonden installaties aan de gemeente Nijmegen is er tot de start van de verbouwing van de locatie Kelfkensbos (laatste kwartaal 2022) sprake van een voortgezet gebruik waarbij het museum geen huur betaalt. Tijdens de transitieperiode (inclusief 2022) zal het museum kosten maken voor de vervangende locaties. De huisvestingskosten hebben betrekking op alle locaties (Kelfkensbos, Kam gebouw, Bijsterhuizen). De huurkosten voor het verbouwde Kam gebouw (vanaf medio 2022) vormen nog geen onderdeel van deze begroting. Tegenover de verschuldigde huurkosten staat dan een verhoging (met hetzelfde bedrag)van de provinciale opdracht. In de begroting 2022 zijn ook de verwachte kosten voor de pilot Depotstraat (€ 156K) opgenomen.

Afschrijvingskosten:
Door de verkoop van het gebouw en de gebouwgebonden installaties dalen de afschrijvingskosten voor het museum ten opzichte van de voorgaande jaren. Vanaf 2025 is een jaarlijks bedrag van € 270.000,- aan afschrijving op de investering in de museale herinrichting opgenomen. Hierbij wordt uitgegaan van een investering van € 3.000.000,- waarvan 10% betrekking heeft op de aanschaf van kunst of het verstrekken van kunstopdrachten. Dit deel wordt niet geactiveerd omdat het museum geen eigenaar van de kunst wordt (gemeente Nijmegen of de provincie Gelderland). Uitgegaan wordt van een afschrijvingstermijn van 10 jaar zodat de afschrijvingskosten voor de museale herinrichting €270K per jaar bedragen. Tegenover deze lasten staat een gelijke jaarlijkse vrijval van de ontvangen sponsorbijdragen (zie financiële baten en lasten).

Organisatiekosten:
Betreft kosten voor onder meer ICT, representatie, kantoorbenodigdheden, klein onderhoud & materialen, accountant en advieskosten en advisering en ondersteuning bij projecten.

Collectie:
Het gaat hierbij onder meer om regulier aankoopbudget van kunst, een onderzoeksbudget voor de conservatoren, publicatie nieuw onderzoek, collectie depot, -verpakking en -restauratie en projectkosten. Het hogere budget in 2023 en 2024 heeft te maken op de aanschaf van kunst in het kader van de museale herinrichting (€ 150K zowel in 2023 als in 2024). Deze bedragen worden ten laste van de bestemmingsreserve kunstaankopen gebracht.

Educatie:
Betreft middelen voor activiteiten en educatieve programma's. De wijze waarop dit vorm gegeven kan worden is mede afhankelijk van de vervangende locaties die het museum tijdens de transitieperiode (2022-2024) kan huren.

Marketing:
In de specifieke tentoonstellingsbegrotingen zijn middelen opgenomen voor marketing & communicatie. De onder deze post gepresenteerde middelen hebben betrekking op corporate marketing en moeten tijdens de transitieperiode bijdragen aan de zichtbaarheid van het museum.

Tentoonstellingen:
De verwachting is dat het museum vanaf de tweede helft 2022, in verband met de voorbereiding op de verbouwing, minder bezoekers zal kunnen ontvangen. In 2023 en 2024 wil het museum het "in verbinding blijven" met de stad op andere wijze vorm geven. De manier waarop dit kan is mede afhankelijk van de (on) mogelijkheden die de vervangende locaties bieden. Het tentoonstellingsbudget in de transitieperiode is dan ook bedoeld om de zichtbaarheid van het museum tijdens de verbouwing (mede) te borgen.

	2022	**2023**	**2024**	**2025**
Moving stories	255.000	0	0	
Via Appia	105.200	0	0	
Moonshot Space	30.000	0	0	
Moonshot Wave	30.000	0	0	
In Between	125.000	0	0	
Habitat Gelderse Biennale	345.000	0	0	
Laser up	60.000	60.000	60.000	
Time	0	30.000	0	
De Olifant	0	20.000	0	
Inflatable Art Festival	0	169.000	251.265	
Black Hole	0	255.000	0	
Listen	0	38.735	38.735	
Nog in te vullen	0	33.265	0	900.000
	950.200	**606.000**	**350.000**	**900.000**

Financiële baten en lasten:
Betreft rentelasten. De vrijval in 2025 heeft betrekking op de sponsorbijdragen voor de museale herinrichting die gedurende 10 jaar vrijvallen. De jaarlijkse vrijval is gelijk aan de afschrijvingskosten voor de investeringen in de museale herinrichting.

Risicoanalyse bij Meerjarenbegroting 2022-2025

RISICOANALYSE (TOP 5 RISICO'S)

Een risico gaat over de mogelijkheid van het optreden van een ongewenste gebeurtenis met een negatief gevolg voor de organisatie. Om van een risico te kunnen spreken moet een uitspraak kunnen worden gedaan over zowel de kans dat de gebeurtenis optreedt als de impact die dit dan vervolgens heeft. Kans en impact worden uitgedrukt in een cijfer van 1 – 10. De waardering van het risico wordt uitgedrukt als het product van kans en impact. Hierbij wordt de volgende indeling aangehouden:
1 – 30: Laag, 30- 60: Midden, 60 – 100: Hoog. De waardering van het risico is subjectief en afhankelijk van persoonlijke risicoperceptie. Doel van de analyse is om met Managementteam en Raad van Toezicht tot een gedeeld beeld over de belangrijkste risico's binnen de Meerjarenbegroting te komen.

1. Technische staat gebouwgebonden installaties en ICT
Risicogebeurtenis: Technische installaties zijn dermate verouderd dat zij een bedreiging voor de continuïteit van het museum vormen.

Sinds 2 juni 2021 is de gemeente Nijmegen eigenaar van het museumgebouw en de gebouwgebonden installaties. Tot het moment waarop de verbouwing begint (laatste kwartaal 2022) is er sprake van een situatie van voortgezet gebruik waarbij het museum geen huur betaalt maar zelf verantwoordelijk blijft voor de (financiele) risico's rond de installaties. Wel is de gemeente opdrachtgever voor de vervanging van het regelsysteem van de klimaatinstallaties en de vervanging van de brandmeldinstallatie (voorinvesteringen op de verbouwing). Mede door de invloed van de corona pandemie (leveranciers kunnen geen vervangende onderdelen leveren), zijn deze vervangingen nog niet gerealiseerd. Alle belangrijke installaties zijn over hun technische levensduur heen. Er vindt onderhoud en revisie plaats maar het risico op grote storingen blijft bestaan.

Inschatting risico: Kans 8, impact 9. Waardering risico: 72, risicoprofiel: hoog.

Het risico heeft betrekking op een beperkte tijdsperiode (september 2021-laatste kwartaal 2022).
Verder zijn er aanvullende maatregelen nodig (klimaatvitrines) om aan de eisen van bruikleengevers te kunnen voldoen. Wanneer de vervangende locatie(s) voor de collectie bekend zijn moet zo spoedig mogelijk met de tijdelijke verhuizing van de collectie begonnen worden.

2. Impact corona pandemie op organisatie en publieksbereik
Risicogebeurtenis: Effecten van de crisis hebben een negatief effect (financieel, organisatorisch en op het publieksbereik) terwijl de begroting uitgaat van "reguliere" jaren.

Het museum mag vanaf 5 juni 2021 weer (onder restricties) publiek ontvangen. Of de maatregelen eind september 2021 verlengd, versoepeld of aangescherpt worden is bij het opstellen van de meerjarenbegroting nog niet bekend. Vanaf eind september 2021 is bezoek aan het museum weer mogelijk zonder beperkingen, maar het is afhankelijk van de ontwikkeling van de pandemie of deze versoepelingen ook blijvend zijn. De impact van de pandemie op langere termijn is onzeker en kan, gezien de hele snelle ontwikkelingen ook maar moeilijk ingeschat worden.

De pandemie kan daarmee mogelijk ook een effect hebben op het realiseren van de planning van de verbouwing. Ook kan het voorduren van de pandemie effect hebben op de betrokkenheid en verbinding van het personeel bij de organisatie. Daarnaast kan de pandemie een (structureel) effect hebben op de bereidheid van bezoekers om culturele organisaties te bezoeken. De begroting 2025 gaat uit van 125.000 bezoekers. Onder andere door de toekenning van de Neder-Germaanse Limes als werelderfgoed, de visie en ontwikkeling rond het Valkhofkwartier, het transhistorisch programmeren en de aantrekkelijkheid van het nieuwe gebouw met daarin verbeterde publieksfaciliteiten wordt de ambitie inzake de bezoekersaantallen realistisch geacht. Maar het publieksbereik kan beïnvloed worden ontwikkelingen als gevolg van de pandemie. Om die reden heeft het museum ook een terugvalscenario opgesteld waarbij uitgegaan wordt van lagere (90.000) bezoekersaantallen.

Inschatting risico: Kans 7, impact 8, waardering risico: 56, risicoprofiel: midden

Een belangrijk deel van de inkomsten van het museum volgt uit de "structurele" financiering van gemeente Nijmegen en de provincie Gelderland voor het museaal beheer van de collecties en het uitvoeren van de wettelijke taak inzake de bodemvondsten. De maximale inkomstenderving blijft daarmee beperkt tot ongeveer 15%. Daarnaast blijft het museum kwetsbaar door niet beïnvloedbare aspecten als gevolg van corona (bijvoorbeeld tekort aan voorraden bij leveranciers).

3. Verbouwing museum
Risicogebeurtenis: Vertraging of uitstel van de verbouwing.

Voor de verbouwing (start laatste kwartaal 2022) is de gemeente Nijmegen bouwheer. Het museum is, als toekomstig gebruiker, aangesloten bij de projecten maar gaat zelf (met uitzondering van de museale herinrichting geen overeenkomsten aan). Vertraging of uitstel van de verbouwing zou betekenen dat het museum in 2025 geen "reguliere" exploitatie kan realiseren. Het risico op vertraging heeft ook betrekking op alle projecten die rond de verbouwing lopen.

Inschatting risico: Kans: 7, Impact 8, waardering risico: 56, risicoprofief: hoog.

Bij het organiseren van de vervangende locatie wordt onder meer gekeken naar de mogelijkheid om de locatie ook in 2025 te huren.

4. Vervangende locaties
Risicogebeurtenis: De mogelijkheid dat het niet (op tijd) lukt om vervangende locatie voor de collectie en de werkplekken te organiseren, waarbij de start van de verbouwing vertraging zou oplopen.

In het laatste kwartaal 2022 zal (volgens de huidige planning) de verbouwing starten. Dit betekent dat een groot deel van 2022 in het teken zal staan van de verhuizing van de collectie en de werkplekken. Om de voorbereidingen concreet te kunnen starten moeten de vervangende locaties bekend zijn. De locaties voor de collectie moeten hierbij voldoen aan klimaat- en beveiligingsvoorwaarden. Op het moment van het opstellen van de meerjarenbegroting zijn de vervangende locaties nog niet bekend. Het

museum onderzoekt diverse opties en is met verschillende partijen in gesprek. De verwachting is dat eind september 2021 het managementteam een aantal opties voorgelegd krijgt zodat (uiterlijk) eind 2021 de locaties bekend zijn (en de overeenkomsten gesloten), zodat de voorbereidingen op de verhuizing vanaf dat moment ook concreet in gang gezet kunnen worden.

Inschatting risico: Kans: 4, Impact 10, waardering risico: 40 risicoprofief: midden.

5. Financiering museale herinrichting
Risicogebeurtenis: Het lukt niet om het volledige bedrag voor de museale herinrichting bij elkaar te brengen.

Voor de museale herinrichting van het museum is naar verwachting een bedrag van € 3 mln. nodig. Anders dan bij de verbouwing is het museum zelf verantwoordelijk voor het zorgdragen van de financiering van deze middelen. Een deel van deze middelen (€ 1.2 mln.) bevindt zich al op de balans van het museum (o.a de vooruitontvangen middelen van de Vriendenloterij), zodat € 1.8 mln. via externe partijen geworven moet worden. De mogelijkheid bestaat dat door de corona pandemie grotere fondsen en\of commerciële partijen zelf onvoldoende middelen beschikbaar hebben om het museum te sponsoren.

Inschatting risico: Kans: 6, Impact: 9, waardering risico: 54, risicoprofiel: midden

Wanneer het niet lukt om de beoogde middelen (€ 1.8 mln.) voor het volledige bedrag bij elkaar te brengen zullen er keuzes met betrekking tot de herinrichting gemaakt moeten worden. Voor de werving van deze middelen heeft het museum een externe partij aangetrokken. Door de plaatsing van de Neder-Germaanse Limes op de werelderfgoedlijst van Unesco heeft het museum nu een uniek selling point te bieden (het museum is letterlijk gebouwd op werelderfgoed). In combinatie met de ontwikkeling van het Valkhofkwartier en de grote rol die daarbinnen voor het museum is weggelegd en niet in de laatste plaats de grote verbouwing \ renovatie van het museum zelf is de organisatie (onder normale omstandigheden) optimistisch over de kans om (nieuwe) partners en sponsoren aan zich te binden.

Jaarplan 2022 op hoofdlijnen voor het domein Bedrijfsvoering

Het domein bedrijfsvoering bestaat uit de afdelingen: Financiële administratie, Gebouwen & techniek en Publiekservice (met receptie, horeca & winkel en reservering & verhuur). Het jaar 2022 zal in belangrijke mate in het teken van de verhuizing van de werkplekken en de collectie staan. De jaren 2023-2024 zijn de transitiejaren waarbij het museum vanuit vervangende locaties zal opereren en 2025 wordt het eerste jaar in het verbouwde museum. In de afgelopen jaren is het museum zeer gericht geweest op het herwinnen van het vertrouwen bij de stakeholders (gemeente en provincie), risicomanagement en financieel beheer (met onder andere de verkoop van het gebouw aan de gemeente Nijmegen), de plannen rond de verbouwing en het ontwikkelen van een visie & ambitie op de rol van het museum als uitnodigende culturele hotspot van het Nijmeegse Valkhofkwartier. Voor de komende jaren is het daarnaast nodig om de aandacht meer op het functioneren van de interne organisatie te richten zodat deze (nog beter) in staat zal zijn om een bijdrage te leveren aan het realiseren van de doelstellingen van het museum.

Doel: in **2025**: **Van ad hoc naar planmatig**

- Er staat een interne organisatie die de museale processen effectief en efficiënt ondersteunt.
- Er is sprake van een tijdige en actuele informatie uitwisseling zodat er planmatig op ontwikkelingen en activiteiten ingespeeld kan worden.
- Het museum is financieel toekomstbestendig met onder meer een solvabiliteit van minimaal 25% en een current ratio van 1.8. Ook zijn er meerjarige financiële afspraken met de belangrijkste stakeholders (gemeente Nijmegen en provincie Gelderland).

Voor **2022** betekent dat concreet:

Algemeen	Onderzoek naar mogelijke samenwerkingsvormen tussen het museum en de Bastei (bijvoorbeeld met betrekking tot de backoffice).
	Opzetten van een systeem van contractbeheer en -registratie. Het inventariseren en opzeggen van contracten in verband met de verhuizing naar vervangende locaties + het aangaan van nieuwe overeenkomsten in verband met de verhuizing.
	Op basis van de geactualiseerde beheersovereenkomsten met gemeente en provincie, meerjarige afspraken omtrent de financiering van het museaal beheer realiseren.
	Het onderzoeken van de mogelijkheden tot detachering van personeel binnen bedrijfsvoering tijdens de transitiejaren (2023 en 2024).

Financiële administratie	Goedkeurende controle verklaring door de accountant conform de RJ640 richtlijnen.
	Afwijkingen ten opzichte van de begroting < 1%
	Tijdige en betrouwbare informatievoorziening conform de planning & controlcyclus naar directeur-bestuurder, Managementteam, Raad van Toezicht en gemeente en provincie.
	Doorontwikkeling van de (fin) informatievoorziening richting budgethouders.
	(Door) ontwikkeling van een meerjarige liquiditeitsprognose, zodat er een samenhangend geheel tussen exploitatie-, investerings- en liquiditeit begroting ontstaat.
Gebouw & techniek	Ondersteunen en voorbereiding verhuizing werkplekken en collectie naar de vervangende locaties
	Het (zoveel mogelijk) operationeel houden van de locaties Kelfkensbos en Bijsterhuizen tot het moment van de verhuizing
	Bijdrage leveren aan de diverse projecten rond de verbouwing en museale herinrichting van de locatie Kelfkensbos
	Bijdrage leveren aan de terug verhuizing van de collectie en werkplekken van Bijsterhuizen naar het verbouwde Kam gebouw.
	Door opdrachtgever (directeur-bestuurder) goedgekeurd voorlopig- en definitief ontwerp als basis voor de facilitering van gebouw & techniek bij tentoonstellingen.
	Verdere uitbouw en professionalisering van de BHV organisatie
	Doorontwikkeling van de ICT infrastructuur.

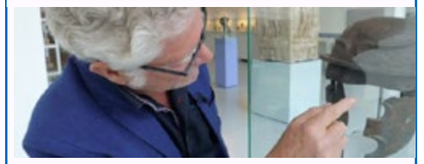
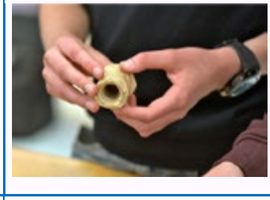
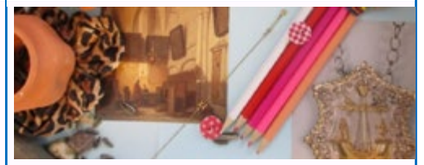
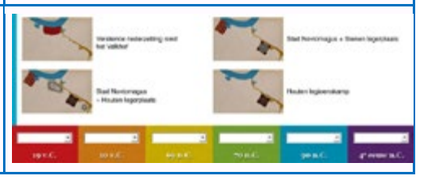
Publiekservice	(verdere) structurering van de verhuur en de ondersteuning bij (interne) evenementen. Betere afweging tussen de inzet van personeel en middelen versus het strategisch belang wat het museum hiermee nastreeft.
	Het organiseren van een wekelijks overleg tussen reserveringen, horeca en beveiliging om de organisatie van komende activiteiten te bespreken.
	Doorontwikkeling van een actueel en voor gebruikers toegankelijk informatie systeem rond reserveringen en boekingen.
	Doorlichting en beschrijving interne werkafspraken, benodigde formatieve inzet en procedures binnen publiekservice

VOORUITBLIK
In **2023 en 2024**

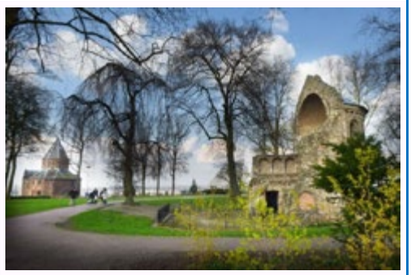
- Het facilitair ondersteunen van de organisatie op de vervangende locaties, het zorgdragen voor een ongestoorde werking van de ondersteunende systemen.
- Het ondersteunen van de diverse projecten rond de verbouwing en inrichting van de locatie Kelfkensbos en depot aan de Nieuweburgseweg.
- Een bijdrage leveren aan het organiseren en realiseren van de terug verhuizing van werkplekken en collectie naar het verbouwde museum Kam.
- Het zicht blijven houden (en sturen) op de financiële positie, zodat het doel van financiële toekomstbestendigheid in 2025 gerealiseerd kan worden.

Educatie Bijlage
1 t/m 6

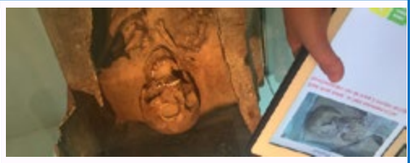
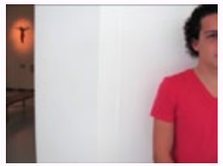
MHV-EDUCATIE REIZENDE EDUCATIEVE TENTOONSTELLINGEN	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
januari tot maart 2022 [van start in juli 2021] **vanaf maart 2022 – heropening: blijvend aanbod verzorgingstehuizen in de provincie**	INCLUSIE-PROJECT Reizende interactieve presentatie ism met het Noord-Brabants Museum en het Van Gogh-museum,de doelgroep zelf, Club Goud en zorginstelling Driegasthuizengroep.	ouderen in verzorgingstehuizen Bereik: alle bewoners van 11 Nijmeegse verzorgingshuizen	Doel: bezoekers die niet meer op eigen gelegenheid het museum kunnen bezoeken met elkaar goede herinneringen laten ophalen en kennis laten uitwisselen over kunst en cultuur. Gesprekken op gang brengen tijdens een bezoek aan de presentatie en [middels de bij het project horende placemat] onder het eten.	**Aan tafel in de middeleeuwen**	Het thema van de expositie is het leven in de Middeleeuwen. Wat droegen mensen naar een feestelijk diner? Wat lag er op hun bord? En waaruit werd bier geschonken? De expo bestaat uit replica's van middeleeuwse kleding, origineel aardewerk uitvergrotingen van de Gebroeders Van Lymborch. Het is een interactieve presentatie waarbij alle zintuigen kunnen worden gebruikt.	
januari tot en met december 2022 **vanaf september 2022 – heropening: blijvend aanbod musea internationaal**	Hands-on tentoonstelling zgn. "ontdekkend leren". samenwerking tussen musea en wetenschapscentra: MHV, LVR-Landesmuseum Bonn, Museon en Technopolis	Basis- en voortgezet onderwijs, vanaf 6 jaar, gezinnen met kinderen. Viertalig aanbod Engels, Duits, Frans en Nederlands Potentieel bereik 100.000 per jaar	Doel: De bezoeker aan de hand van 8 thema's: architectuur; arts en crafts; reizen; militaire logica; communicatie en informatica; waterhuishouding; machines de fascinerende Romeinse technologieën uit de eerste hand laten ervaren en te leren hoe vindingrijk de Romeienen waren.	**High Tech Romans**	Een stijlvolle tentoonstelling bestaand uit 33 interactieve exhibits die de bezoeker leren over oude Romeinse voorzieningen, machines en apparaten, *ze worden ondersteund door 20 vitrines gevuld met prachtige en inzichtelijke originele archeologische vondsten *uit het noordelijke deel van het Romeinse Rijk, en zijn vormgegeven binnen een *high tech setting, geïnspireerd op de oude Romeinse wereld.	
januari tot en met december 2022 **vanaf september 2022 – heropening: blijvend aanbod musea internationaal**	Hands-on tentoonstelling; zgn. "ontdekkend leren". samenwerking tussen musea en wetensch.centrum: MHV, LVR-LandesMuseum Bonn Museon Museum voor cultuur en wetenschap en Bruns bv	Basis- en voortgezet onderwijs, vanaf 8 jaar, gezinnen met kinderen. Drietalig aanbod: Nederlands, Engels en Duits Potentieel bereik 100.00 per jaar	**Doel:** Bezoekers laten zien dat de middeleeuwen geen donkere tijd was maar een periode die grote invloed had op de wetenschap, cultuur, waarden, opbouw en geografie van het huidige Europa.	**Middeleeuws vernuft**	Zeven personages: de boer, de koopman, de ambachtsma , de ridder, de minstreel, de monnik en de dame, begeleiden de bezoeker door de zeven thematenten van de tentoonstelling. Ze maken een route langs 30 interactives, waaronder werkende replica's van middeleeuwse machines, gecombineerd met meer dan 50 authentieke archeologische vondsten.	

MHV-EDUCATIE AANBOD OP SCHOOL	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod (wordt aange-past mbv filmopnamen.)**	Online rondleidingen via Teams of Zoom	Basis- en voortgezet onderwijs Bereik: 100	**Doel:** leerlingen via direct contact met een rondleider kennis laten maken met het museum en zijn collecties om de drempel tot bezoek met ouders te verlagen.	**MHV on-line**	Een persoonlijke rondleidingh maar dan op je scherm. Rondleiders nemen je live mee door de collectie van het museum. Vragen? Stel deze direct, de rondleiders beantwoorden deze live!	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	Les over archeologie op school	Basisonderwijs groep 5 tm 8 Voortgezet onderwijs Bereik: 500	Doel: Leerlingen kennis laten maken met archeologie en in de slip-stream de historische betekenis van Nijmegen.	**Archeologie in de klas**	Een archeoloog graaft naar eeuwenoude voorwerpen in de grond. Wat neemt hij mee naar zijn werk? Een van de archeologen van MHV komt met zijn koffer naar de school toe en laat de kneepjes van het vak zien.	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	Fotocursus op school met museumstukken	Basisonderwijs groep 5 tm 8 Onderbouw voortgezet onderwijs Bereik: 100	Doel: leerlingen anders laten kij-ken naar museumobjecten.	**Hoe echt is een foto?**	Fotografie bestaat pas 150 jaar. Toch kunnen we foto's maken van een verder verleden. Geen 'echte' foto's, maar foto's die een verbeelding zijn van de geschie-denis. Als je oude museumstukken ge-bruikt wordt fantasie soms bijna echt	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	Lesmateriaal voor op school in samenwerking met Coachvoorjou	Voortgezet onderwijs Onderbouw Bereik: 200	**Doel:** Leerlingen voorbereiden op een bezoek aan de Romeinse collec-tie	**De Romeinse vrouw**	Coachvoorjou ontwikkelde een lessense-rie 'Laat de geschiedenis herleven' waar-mee leerlingen zelf op een creatieve ma-nier aan de slag kunnen met het ontrafe-len van archeologische vondsten. Eén daarvan is 'De Romeinse vrouw', een van de objecten uit de collectie van Museum Het Valkhof.	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	Do-it-yourself Interactief lesmateriaal voor leerlingen	Basisonderwijs groep 5 tm. 8 Bereik: 200	**Doel:** Verlevendigen van lessen en spreekbeurten op school door middel van objecten.	**Do-it-yourself Spreekbeurtenkoffer**	Te leen: de spreekbeurtenkoffer met infor-matie en voorwerpen, zoals een maquette van een legervesting, een olielampje en origi-nele scherven uit de Romeinse tijd.	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	Lesmateriaal om kennis te testen. [interactief leerlin-genboekje dat kan worden gedownload via de web-site van het museum.]	Voortgezet onderwijs Onderbouw Bereik: 200	**Doel:** Leerlingen voorbereiden op een bezoek aan de Romeinse collec-tie	**Interactief leerlingenboekje**	Online opdrachten voor leerlingen. Ze testen zo hun kennis over de Romeinen. De uitslag bepaalt welke positie ze in het Romeinse Rijk zouden bekleden. Zou je slaaf zijn of eerder keizer?	

MHV-EDUCATIE VASTE EDUCATIEVE TENTOONSTELLINGEN	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
januari tot juli 2022 MHV september 2022-2024 elders juli-augustus heropbouw op tijdelijke nieuwe locatie in aansluiting op het schooljaar **vanaf september 2022 – heropening aanbod op alternatieve locatie die dagelijks bereikbaar is.**	Educatieve, interactieve werkplaats middelgroot [200m2] dagelijks aanbod	basisonderwijs, gezinnen met kinderen vanaf 4 jaar Bereik: 1500 leerlingen 600 gezinnen met kinderen	Doel: Kinderen leren en zelf laten ervaren welke technieken de Romeinen (al) gebruikten.	**Romeinenwerkplaats**	De *Romeinenwerkplaats* is een interactieve, doe-tentoonstelling en al geschikt voor kinderen vanaf 4 jaar. De werkplaats laat kinderen op analoge wijze het vernuftige Romeinse leven ontdekken. Ze bouwen een poort en een brug, zetten de Godenpijler in volle kleur, leggen een hele stad aan en trekken tenslotte ten strijde met een katapult	
januari tot juli 2022 MHV september 2022-2024 elders juli-augustus heropbouw op tijdelijke nieuwe locatie in aansluiting op het schooljaar **vanaf september 2022 – heropening aanbod op alternatieve locatie die dagelijks bereikbaar is.**	Educatief, interactief laboratorium middelgroot [200m2] dagelijks aanbod	Primair: voortgezet onderwijs, gezinnen met kinderen vanaf 8 jaar primair bereik: 4000 leerlingen 10.000 individuele bezoekers	Doel: Archeologie dichter bij de belevingswereld van leerlingen brengen door ze zelf te laten onderzoeken en de nieuwste technieken op het gebied van archeologisch onderzoek te laten gebruiken.	**ARCHEOlab**	In het *ARCHEOlab* wordt het archeologische verhaal verteld. Hoe gaat een opgraving in zijn werk, welke stappen worden er gezet om vondsten uit de bodem bloot te kunnen leggen en welke technische middelen worden daarvoor gebruikt? Nieuwe technologie, internet en digitale toepassingen maken steeds meer mogelijk. In het ARCHEOlab kan de bezoeker dit zelf ervaren.	
januari tot juli 2022 MHV september 2022-2024 elders juli-augustus heropbouw op tijdelijke nieuwe locatie in aansluiting op het schooljaar **vanaf september 2022 – heropening aanbod op alternatieve locatie die dagelijks bereikbaar is. [Bijv. De Bastei]**	Archeologische werkplaats klein [100 m2] dagelijks aanbod	8-108 jaar	Doel: Bezoekers betrekken bij wetenschappelijk (archeologisch) onderzoek volgens het concept van citizen science	**ARCHEO-hotspot**	In de ARCHEO-hotspot gaan bezoekers onder leiding van een museumdocent aan de slag met een werkelijk bestaand archeologisch onderzoek. Op deze wijze dragen zij bij aan het werk van wetenschappers die opgravingen minutieus uitwerken.	

MHV-EDUCATIE AANBOD BUITEN	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
2022-2024 **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	Educatief spel met een opdrachtenboekje	Voortgezet onderwijs Bereik: 1500	**Doel:** Leerlingen spelen een 'serious game' en leren over het roemrijke verleden van de stad. Historische feiten gaan in hand in hand gaan met een fictief verhaal. Beleving staat centraal.	**De buit van de Bata-ven**	In kleine groepjes gaan leerlingen aan de slag om zoveel mogelijk denarij uit de terugg-evonden Buit van de Bataven te winnen. Ze voeren in de omgeving van MHV opdrachten uit en moeten daarbij van alle markten thuis zijn om te kunnen winnen: goed kunnen gokken, spioneren en speuren en bovendien kennis hebben van de geschiedenis.	
2022-2024 **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	stadswandeling	Basisonderwijs boven-bouw Voortgezet onderwijs Bereik: 1500	**Doel:** Kunst en het roerige verleden van de stad vanuit de belevingswereld van de leerlingen bekijken.	**Street art in Nimma**	Nijmegen is de oudste stad van ons land, maar ook en stad van 'young vibes'. Sommige kunst is mooi, andere zet je aan het denken of zelfs tot actie ondernemen. De leerlingen worden door het centrum geleid en staan stil bij een aantal vette street art kunstwerken.	
2022-2024 **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	introductiefilm met rond-wandeling door de stad en verwerkingsopdrachten in de klas in samenwerking met Bu-reau Buitenkans en thea-tergroep Kwatta	Basisonderwijs boven-bouw Voortgezet onderwijs Bereik: 300	**Doel**: Leerlingen proberen bewust te ma-ken van wat het betekent in oor-logstijd te leven. Ze laten ervaren dat oorlog meer is dan spanning en sensatie.	**Jong in Nijmegen 1944**	Hoe is het om jong te zijn in 1944 in Nijme-gen? De verhalen en foto's brengen je terug naar het bombardement en de tijd dat de stad frontstad was.	
2022-2024 **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	Stadswandeling ism de Valkhofvereniging en de Valkhofbunker	Voortgezet onderwijs Bereik: 1500	**Doel**: Leerlingen ontdekken de historie van het Valkhofkwartier.'Oorlogs-tijd'. De groep bezoekt onder meer de bunker uit de Tweede Wereld-oorlog, het Duitse kanon, restanten van de grote Valkhofburcht en de Sint-Nicolaaskapel.	**Valkhof en omgeving**	Met een educatief medewerker verkennen de leerlingen het Valkhof- en het Hunner-park. Keuze uit twee themarondleidingen: 'Reizen door de tijd'. Bij deze rondleiding be-zoekt de groep onder meer de St.Nicolaas-kapel, de Maartenskapel, de IJskelder en de gang onder de stadswal. Oorlogstijd'. De groep bezoekt onder meer de bunker uit de Tweede Wereldoorlog, het Duitse kanon, restanten van de grote Valk-hofburcht en de Sint-Nicolaaskapel.	
2022-2024 **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod**	rondleidingen door de stad en spelpro-gramma's buiten	Leerlingen basis- en voortgezet onderwijs Bereik: 4000	Doel: In contact blijven met het basis- en voortgezet onderwijs	**Valkhof buiten**	Valkhofmenu buiten wordt nog uitge-breid.	

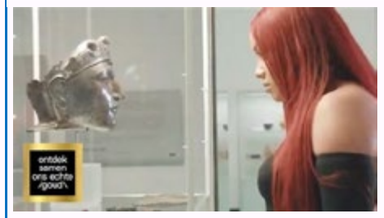
MHV-EDUCATIE AANBOD OP AANVRAAG BASISONDERWIJS	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: aanbod wordt herschreven en vervangen**	Educatief museumbezoek in schoolverband	Groep 1 t/m 3 Bereik: 300	**Doel:** **Kleuters op speelse wijze kennis laten maken met het museum aan de hand van vragen als:** Wat is een museum? Wat is er in Museum Het Valkhof te zien? Wie werken er in een museum?	**Met Freddy door het museum**	Op school maken kinderen kennis met valkje Freddie en het museum door een bijzonder prentenboek en een memorypel. In MHV gaan de kinderen op zoek naar Freddie en de dingen die hij heeft ontdekt.	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: aanbod wordt herschreven en vervangen**	Educatief museumbezoek in schoolverband	Groep 1 t/m 4 Bereik: 500	Doel: **Leerlingen laten zien dat de spullen die mensen vroeger gebruikten soms heel erg veel lijken op de voorwerpen die wij nu gebruiken.**	Oude dingen, nieuwe dingen	Ter voorbereiding op school vertellen valkje Freddie en vriendin Fiep op het digibord welke spannende dingen zij hebben meegemaakt. In het museum gaan de leerlingen met kistjes met voorwerpen van nu op zoek naar dingen die mensen heel lang geleden gebruikten.	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: aanbod wordt herschreven en vervangen**	Themarondleidingen	Groep 1 t/m 8 Bereik:100	Doel: Op flexibele wijze met museaal aanbod aansluiten op schoolprojecten	Kunst kijken Wat zal ik vandaag eens aantrekken? Ruziemakers	Tiidens de rondgang in het museum wordt gekeken, geluisterd, en gedaan.	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: aanbod wordt herschreven en vervangen**	Educatief museumbezoek in schoolverband	Groep 5 t/m 8 Bereik 1500	Doel: Leerlingen hands-on en filosoferend met elkaar laten ervaren dat archeologen objecten opgraven die ons een blik op onze geschiedenis bieden. De leerlingen laten bedenken hoe die geschiedenis eruit zou kunnen hebben gezien.	Op zoek naar de Romeinen	De leerlingen gaan met een educatief medewerker mee op zoek naar de Romeinen. Ze zien zwaarden, munten en sieraden, die archeologen in de grond vonden. Ze kunnen soldatenhelmen passen en voelen hoe zwaar een maliënkolder was. Ook mogen de leerlingen zelf een origineel museumstuk in de hand houden, een bijzondere ervaring!	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: aanbod wordt herschreven en vervangen**	Educatief museumbezoek in schoolverband	Groep 5 t/m 8 Bereik: 100	Doel: Leerlingen laten ervaren dat de prehistorie helemaal niet zo ver van hun eigen wereld afstaat.	Expeditie Steentijd	De leerlingen trekken op expeditie naar de steentijd en ervaren hoe mensen in de prehistorie leefden. Zo ontdekken ze hoe leer werd gelooid en vuur werd gemaakt. Daarnaast mogen ze echte originele voorwerpen uit de steentijd vastpakken en vervolgens met replica's zelf dingen uitproberen.	

AANBOD OP AANVRAAG VOORTGEZET ONDERWIJS						
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: aanbod wordt herschreven en vervangen**	Rondleidingen	VMBO/MAVO/HAVO VWO Bereik: 3000	**Doel:** Dmv petit histoires leerlingen laten ervaren welke geschiedenis er in de stad Nijmegen besloten ligt.	Rondleidingen Romeinse collectie	Waarom is Nijmegen de oudste en belangrijkste Romeinse stad van Nederland. Smeuïge verhalen laten de roemrijke geschiedenis tot leven komen.	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: aanbod wordt herschreven en vervangen**	Educatieve app	Onderbouw HAVO/VWO Bereik: 1000	Doel: Vanuit de eigen beleveniswereld leerlingen laten ervaren dat in archologie (en de collectie van MHV) een rijkdom aan verhalen schuilt.	Roman quest	Verdeeld in teams proberen de leerlingen de Roman Code te kraken en klasgenoten te verslaan. Via een app makende teams opdrachten in de archeologische collectie. Kennis en snelheid tellen om als winnaar uit de bus te komen!	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: aanbod wordt herschreven en vervangen**	Workshop fotografie	VMBO/MAVO/HAVO VWO Bereik: 150	Doel: Deelnemers zich bewust laten worden van de architectuur van het museumgebouw als context voor de mens .	Fotoworkshop portret en architectuur	Niet de museumcollectie maar het museumgebouw van Ben van Berkel staat centraal. Ahv voorbeeldfoto's bekijken de deelnemers de architectuur van het museum. Op pad met een camera en portretteren zij elkaar vervolgens in en om het gebouw.	
januari 2022 tot verbouwing **vanaf september 2022-2024: aanbod wordt herschreven en vervangen**	Audiovisuele inleiding op museumbezoek	Basis- en voortgezet onderwijs Bereik: 2000	Doel: Leerlingen een historische context geven bij wat zij in het museum gaan zien.	Romeins Nijmegen	De audiovisuele presentatie is een goede inleiding op een bezoek aan de archeologische collectie.	

MHV-EDUCATIE INCLUSIE & DIVERSITEIT	2022					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
januari tot juni 2022	INCLUSIE 'Inclusief' lesprogramma ontwikkeld ism een 'public in residence' voor in klas en museum bij: *MOVING STORIES* *De rijkdom van de Limes*	basisonderwijs Bereik: 500	**Doel:** Leerlingen bewust maken dat migratie van alle tijden is; dat culturen met elkaar verweven zijn; dat die verwevenheid je ervaring verrijkt en je blik verruimt.	**Wat is jouw verhaal?** Grenzeloos Iedereen is anders, maar toch ook wel weer hetzelfde.	Lesprogramma bij de tentoonstelling *Moving Stories,* bestaand uit: voorbereiding in de klas; bezoek van de expositie in het museum en een afsluitende evaluatie terug op school.	
januari tot april 2022	INCLUSIE Mini-tentoonstelling over beeldvorming, ontwikkeld ism studenten voor bij: *MOVING STORIES* *De rijkdom van de Limes*	Honours studentenwerkgroep Project in nauwe samenwerking met de Radboud universiteit. Studenten werkgroepen 8 deelnemers Bereik 500/1000	Doel: Internationale groep studenten van diverse faculteiten een kijkje achter de schermen van het museum geven; laten ervaren wat het betekent gezamenlijk een tentoonstellingsconcept te formuleren, een tentoonstelling te agenderen en produceren.	**Op reis met** Bartholomeus Beerenbroek:	In aansluiting op de tentoonstelling *Moving Stories* maakt de Limes studentenwerkgroep van de RU een mini=tentoonstelling. Uitgangspunt is Bartholomeus Beerenbroek die vanuit Tongerlo tussen 1770 en 1773 een reis naar Rome maakte. Doel tt: Bezoeker bewustmaken dat bestaande beeldvorming van plekken in de wereld bepalend is voor reisgedrag en migratie, en hoeverre de beeldvorming overeenstemt met de werkelijkheid.	 Bartholomeus Beerenbroek: Fiondi Italie
januari t/m 6 april 2022	INCLUSIE Lespakket bestaand uit een reeks van 5 lessen over culturele diversiteit + bezoek aan MHV In samenwerking met de Nederlandse musea	basisonderwijs groep 8 Bereik: 1 deelnemende klas Bereik wereldwijd: G8 kindertop	Doel lessen: leerlingen leren wat culturele diversiteit inhoudt en waarom dit zo belangrijk is Doel partnerschap: Diversiteit en inclusie bewerkstelligen in de erfgoedsector	**Musea Bekennen Kleur – de kunst van het doorgeven**	Door middel van verschillende werkvormen worden de kinderen geprikkeld om culturele diversiteit te betrekken op hun eigen leven. Op 6 april sluiten alle klassen in Nederland die mee hebben gedaan aan dit project af tijdens de G8 kindertop.	
januari-april 2022	INCLUSIE Interactieve workshop met vervolgonderzoek (2x); ontwikkeld ism studenten ism Radboud Universiteit	2 Honours studentenwerkgroepen Extra bereik tentoonstellingen samen 1000/2000	Doel: Internationale groep studenten van diverse faculteiten een kijkje achter de schermen van het museum geven; laten ervaren wat het betekent gezamenlijk een tentoonstellingsconcept te formuleren, een tentoonstelling te agenderen en produceren.	**SPACE** **MOONSHOT part two** **WAVE** **MOONSHOT part three**	In aanloop naar het lustrum van de RU in 2023 dat wordt gevierd met een grote tentoonstelling rond het zwarte gat, wordt in 4 kleine tentoonstellingen wordt de synergie tussen kunst & wetenschap onderzocht. Samen met een groep aan studenten onderzoeken gastcuratoren Flos Wildschut en Jessica Helbach een aantal wetenschappelijke thema's die ook kunstenaars bezighouden.	

AANBOD MET NADRUK OP WERELDERFGOED						
januari tot juni 2022	LIMES: WERELDERFGOED Een kleurrijk en informatief boekje over de Limes en de Romeinen in Nijmegen. Sluit aan bij*: MOVING STORIES* ism. gemeente Nijmegen en Romeinen.nl	basisonderwijs Bereik: ca 3500	Doel: Leerlingen in de bovenbouw van het basisonderwijs kennis laten maken met Nijmegen als Romeinse stad in relatie tot de Romeinse limes, [die nu tot het werelderfgoed behoort.]	junior Limes atlas Nijmegen	Naar aanleiding van de aanwijzing van de Nederlandse Limes tot UNESCO-werelderfgoed, krijgen leerlingen van de bovenbouw van het basisonderwijs in Nijmegen een kleurrijk en informatief boekje over de Limes en de Romeinen in Nijmegen.	
januari tot juni 2022	LIMES: WERELDERFGOED Een Romeins dorp dat gezamenlijk wordt gereconstrueerd ism gemeente Nijmegen	basisonderwijs Bereik: basisschool De Klokkenberg (ca 250)	Doel: Leerlingen kennis laten maken met de geschiedenis van de plek waar ze wonen. Laten ervaren wat het betekent om samen te werken, te plannen, te produceren onder nagebootste Romeinse omstandigheden	**Romeins bouwdorp**	Op het Kops Plateau wordt in het kader van de Limes tentoonstelling een Romeins dorp gebouwd. Aanvullend brengt de school een bezoek aan de tentoonstelling waarbij voorbereidende het educatieve lesprogramma wordt gebruikt.	
januari tot juni 2022	LIMES: WERELDERFGOED Een educatief stripboek over de Limes ism Uitgeverij Syndikaat, Museum Het Valkhof en Gemeente Nijmegen	hoogste groepen basisonderwijs en voortgezet onderwijs bereik: 10.000	Doel: Leerlingen op een aansprekende wijze kennis laten maken met Romeins Nijmegen en de Limes. Uitgeverij Staal en Roeland geeft een Latijnse versie van het stripboek uit. MHV ontwikkelt in samenwerking met deze uitgeverij een lesprogramma bij de Latijnse versie.	**De Limes, langs de grenzen van het Romeinse rijk**	Een stripboek over de Bataafse Opstand waarin de Limes ook een rol heeft. Rondom het stripboek wordt een educatief programma worden ontwikkeld. Museum het Valkhof zal het stripboek in de klas gebruiken als voorbereiding voor een bezoek aan de tentoonstelling.	

Activiteiten Bijlage
1 t/m 5

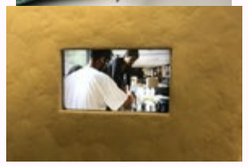
MHV-ACTIVITEITEN **LANDELIJKE** SAMENWERKING	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
1x per jaar [februari] 2022 MHV 2023-2024 elders **Voortzetting op alternatieve locatie [Bijv. KAM]**	Quiz voor middelbare scholieren Ism: Nederlands Klassiek Verbond	Leerlingen voortgezet onderwijs Bereik: alle 42 gymnasia van Nederland	Doel: Leerlingen uitdagen hun kennis over de klassieken zoveel mogelijk te vervolmaken.	**Regionale voorronde Ken-je-Klassiekenquiz**	Deze regionale voorronde van landelijke Ken-je-Klassiekenquiz brengt jaarlijks zowel een berg extra kennis als vertier, amusement en kameraadschappelijkheid met zich mee. Deze landelijke quiz speelt bovendien de landelijke kennis over de collectie van MHV in de kaart.	
1x per jaar [20-26 april] 2022 MHV 2023-2024 elders **Voortzetting op alternatieve locatie [Bijv. KAM]**	Landelijk programma waar MHV op aansluit Ism: Museumvereniging	Moeilijk benaderbare doelgroep (2022 nog niet vastgesteld) Bereik 400	Doel: Binding publiek met museale collecties versterken. Moeilijk benaderbare doelgroepen (zoals millennials) het museum in krijgen middels een aanlokkelijk aanbod en landelijke aandacht.	**Museumweek**	De Nationale Museumweek is een jaarlijks terugkerend evenement waarbij ruim 400 musea in het hele land, hun collecties in de schijnwerpers zetten. En zodoende ambassadeurs, fans én nieuw publiek uitnodigen om zich te laten verrassen, inspireren of confronteren met het culturelel kapitaal dat ons land rijk is.	
1x per jaar [mei] 2022 MHV 2023-2024 elders **Voortzetting op alternatieve locatie [Bijv. KAM]**	Activiteitenaanbod Romeins Nijmegen passend bij het landelijke thema. Ism: Nationale Romeinenweek	Oude en jong, gezinnen met kinderen [meivakantie] Bereik 50-500 bezoekers.	Doel: Ism, stedelijke partners aansluiten bij het landelijke initiatief. Het museum aantrekkelijk maken voor de doelgroepen van de Romeinenweek dmv een cross-over aanbod van kunst en archeologie	**Romeinenweek**	In aansluiting op het landelijke thema worden gezinsactiviteiten aangeboden. Voor 2022 zal dat naar alle waarschijnlijkheid de Limes zijn.	
1x per jaar [juni] 2022 MHV 2023-2024 elders **Voortzetting op alternatieve locatie [Bijv. KAM]**	Workshops en lezingen/activiteitenaanbod passend bij themadagen ism Stichting Nationale Archeologiedagen	Doelgroep: gezinnen, liefhebbers archeologie/amateurs. Bereik 50-500 bezoekers	Doel: NA: landelijk de Nederlandse archeologie toegankelijker te maken voor iedereen, MHV: aansluiten bij stedelijke partners om door een cross-overaanbod het museum aantrekkelijk te maken voor de doelgroepen van de NA	**Nationale Archeologie dagen**	De Nationale Archeologiedagen worden georganiseerd door de Stichting Nationale Archeologiedagen. In aansluiting op MHV's archeologische collectie worden workshops en lezingen georganiseerd. Voor het programma wordt samenwerking gezocht met Bureau Archeologie (gemeente Nijmegen) (of de provincie zoals bij opgraving Kam in 2021)	

MHV-ACTIVITEITEN **PROVINCIALE** SAMENWERKING	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
1 x per jaar [augustus] 2022-2024 elders **Voortzetting op alternatieve Locatie [ntb]**	Avondconcert Ism: Nationale Jeugdorkesten Nederland	Spelers van de Nationale Jeugdorkesten, hun families en vrienden, algemene muziekliefhebbers Bereik 200	Doel: Aansluiten bij stedelijke partners om gezamenlijk dmv een cross-overaanbod MHV en de andere stedelijke partners aantrekkelijk maken voor de doelgroepen van Nationale Jeugdorkesten.	**NJO muziekzomer**	Iedere zomer organiseren de Nationale Jeugdorkesten Nederland (NJON) een concertreeks in de provincie. MHV is daar een vaste locatie bij.	
6 x per jaar (twee-maandelijks) 1 x per jaar [september OMD] 2022-2024 KAM **Locatie KAM**	Divers: rondleidingen, presentaties en workshops. Ism: Monumenten.nl (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed en het Nationaal Restauratiefonds)	Twee-maandelijks aanbod: professionals (archeologen), liefhebbers van cultuurgeschiedenis en archeologie, de doorsnee, wat oudere MHValkhof-bezoeker, studenten OMD: vaste doelgroep monumentenweekend bezoekers/ wijkbewoners Bereik 50-100 Bereik OMD 1000	Doel: Bezoekers kennis laten maken met de bijzondere gebouwen van Oscar Leeuw Bezoekers meennemen in de overwegingen die ten grondslag liggen aan het verbouwen van een monument.	**De verbouwing van een monument** **Open Monumentendag**	KAM is open voor publiek. Lezingen en rondleidingen expliciteren aan het grote publiek de verbouwing en het reguliere gebruik van KAM. TTV Open Monumentendag [OMD]: Passend bij het thema van het landelijke monumentenweekend een activiteitenaanbod voor een breed publiek aan geïnteresseerden. In 2022 is er speciale aandacht voor het dan net heropende Kam.	

MHV-ACTIVITEITEN **STEDELIJKE** SAMENWERKING	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
Januari-augustus 2022 Wekelijks-maandelijks Museum Het Valkhof **Voortzetting op alternatieve locatie**	Programma UNESCO Limes Ism: Gemeente Nijmegen en Radboud Universiteit	Nijmegenaren met interesse voor de stad waarin zij wonen Bereik 2500	Doel: Breed publiek betrekken bij Limes als UNESCO Werelderfgoed Nijmegenaren trots maken op hun stad en museum met prachtige collectie	**Limes-Werelderfgoed**	Met o.a. een lezingenreeks Limes voor Dummies (vanaf nov. 2021), een publieks-congres in augustus 2022. Ook in augustus het wetenschappelijke Limescongres. In MHV (als dat op dat moment nog kan) vinden verschillende activiteiten plaats voor deze groep. Daarnaast wordt voor het onderwijs een aanvullend programma ontwikkeld.	
1x per jaar [april] **Voortzetting op alternatieve locatie**	Filmavond Ism Go-Short	Filmfans, LUXgangers, 20-40 jaar Bereik 50-250	Doel: aansluiten bij stedelijke partners voor een cross-over kunstaanbod om het museum aantrekkelijk te maken voor de doelgroepen van het betreffende festival	**Go-Short Festival**	Het Go-Short-festival programmeert ism MHV een filmaanbod dat past bij de thema's van de hoofdtentoonstelling (zoals bij Moving Stories in 2022). Daarnaast wordt het programma aangevuld met bijzondere ontmoetingen, talks en workshops.	
1 x per jaar [3e week juli] **Voortzetting op alternatieve locatie**	Interactieve werkplaats Ism: 4Daagse	Het met de wandelaars meekomende publiek Bereik 400-500	Doel: De stad en het museum aantrekkelijk maken voor mensen die de 4Daagse drukte even achter zich willen laten.	**Atelier Slow Summer** **4Daagse**	Het Slow Summeraanbod van MHV staat haaks op de drukte van de 4Daagse en is bedoeld voor mensen die voor langere tijd de rust op willen zoeken. Voor 2022 staat het maken van een 4Daagse Museum centraal. Men kan natuurlijk ook bij de overige activiteiten van de Slow Summer aansluiten.	
1 x per jaar [weekend augustus] **Voortzetting op alternatieve locatie**	Programma in overleg met andere deelnemers Ism: Stichting Maelwael Van Lymborch	Nijmegenaren oud en jong, van diverse komaf Bereik 400-500	Doel: Bezoekers kennis laten maken, laten ervaren dat de stad de geboorteplaats is van drie mondiaal bekende broers uit rond 1400 die gezien worden als rondleggers van de Nederlandse schilderkunst.	**Gebroeders Van Lymborch Dagen**	MHV biedt een programma waarbij het werk van de Gebroeders Van Lymborch voor een breed publiek wordt toegelicht. Het thema voor 2022 ligt nog niet vast.	
1 x per jaar [september] **Voortzetting op alternatieve locatie** [Belvedere?]	Extra aanbod rond tentoonstellingen performances/dans/ muziek Ism: alle culturele instellingen Nijmegen	Kunstminnend publiek uit Nijmegen en Arnhem, leeftijden: tussen 18 en 65 jaar Bereik 3000-7000	Doel: Ism alle culturele stedelijke partners een cross-over-aanbod samenstellen dat zowel de afzonderlijke locaties als Nijmegen als bruisende stad bij een brede doelgroep onder de aandacht brengt, met vervolgbezoeken tot resultaat.	**Nijmeegse Kunstnacht**	In een laagdrempelige festivalvorm laten Nijmeegse kunstinstellingen een breed publiek zien wat ze in huis hebben. Door een ongewone mix van deelnemende partijen ontstaan spannende cross-overs met kunst in alle disciplines. Op ca. 20 verschillende locaties in het centrum van Nijmegen en op het Honigcomplex.	

1x per jaar [oktober lang weekend] **Voortzetting op alternatieve locatie**	Programma nog onbekend Ism : 024 Geschiedenis	Vaste doelgroep van cultuurhistorie-minnende Nijmegenaren. Bereik: 20-500	Doel: Met een brede groep van cultuurhistorische partijen uit de stad samen een programma maken, waar anderen van genieten.	**024 Geschiedenis**	In 2021 wordt onderzocht of 024 Geschiedenis in de vorm van een Valkhofkwartierfestival bestaansrecht zou kunnen hebben. Afhankelijk van de evaluatie wordt hier in 2022 een vervolg aan gegeven. In 2021 was er een jaarmarkt in het Valkhofpark en een pop-up museum in de Mariënburgkapel	
1 x per jaar [4 dagen november] **Voortzetting op alternatieve locatie**	Filmavond Ism: InScience	Jonge groep in kunst & wetenschap geïnteresseerden Bereik 150	Doel: MHV's Kunst en Wetenschapsprogramma koppelen aan het InScience programma dat niet alleen een grote landelijke actieradius heeft, maar ook veel raakvlakken aan het MHV-programma Jonge groep in kunst en wetenschap geïnteresseerden tot museumbezoek verleiden.	**InScience Festival**	Het InScienceprogramma bestaat uit de beste wetenschapsfilms die het afgelopen jaar wereldwijd zijn verschenen, internationale topwetenschappers delen die hun nieuwste inzichten en een uitgebreid educatieprogramma.	

Activiteiten_Bijlage 4

MHV-ACTIVITEITEN INCLUSIE & INTERACTIVITEIT	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
[2x per jaar voorjaar/ winter] 2022: februari MHV/ november op ntb locatie **Collegecafé vanaf september 2022** **Voortzetting op alternatieve locatie**	INCLUSIE Reeks vrij toegankelijke hoorcolleges Ism Radboud Universiteit	gemiddelde MHV bezoeker, studenten en professionals [archeologen, curatoren, professoren]. Bereik 60 tot 80 per keer	**Doel**: De MHV bezoeker laten ervaren dat Kunst & wetenschap elkaar wederzijds verrijken. Wetenschappelijk onderzoek toegankelijk maken voor een breed publiek.	**Collegecafé** Bij: Moving stories de rijkdom van de limes	Thema: Moving stories/de Limes Het eerste Collegecafé van 2022 presenteert het laatste wetenschappelijke onderzoek naar de Romeinse Limes. Wetenschappers en publiek gaan daarop met elkaar in discussie.	
[3x per jaar] 2022: februari en juli vlak voor sluiting MHV/ december op ntb locatie **Kunstcafé vanaf september 2022** **Voortzetting op alternatieve locatie**	INCLUSIE Meerstemmige culturele avond ism een externe programmeur	gemiddelde MHV bezoeker, studenten en professionals [kunstenaars, archeologen, curatoren, professoren], netwerk van de Nijmeegse kunst- en cultuursector Bereik: 250-400 per keer	**Doel**: De MHV-bezoeker laten ervaren dat kunst en cultuur een belangrijk deel van ons leven en onze geschiedenis uitmaken; dat de genoegens van leren en creëren het leven verrijken en het bestaan van een museum als spin in het web van een stad urgent maken.	**Kunstcafé** Bij: Moving stories de rijkdom van de limes	Thema: Moving Stories/de Limes Het programma van het Kunstcafé wordt zo actueel mogelijk samengesteld en op korte termijn voor aanvang vastgelegd. In nauwe samenwerking met Koen Frijns, Schrijver en performer -talent uit de stal van de Nieuwe Oost|Wintertuin	
10 februari	INCLUSIE Boekpresentatie; inclusieve gespreksavond Ism public in residence Moving Stories Waaronder: Artist talks in de moertaal met kunstenares Narges Mohammadi	zowel de gemiddelde MHV-bezoeker als nieuw publiek mensen met een migratie-achtergrond, vluchtelingen, statushouders Bereik 150 -200	**Doel**: Het Public in residence dat tentoonstelling en publicatie mede samenstelde, in gesprek met de deelnemende kunstenaars en het publiek. Thematiek Moving stories dichtbij 'de ander' brengen door in zijn moerstaal te spreken en discussiëren. 'Thuis' dichterbij brengen.	**Moving stories** de rijkdom van de lies	Thema: Habitat Oost, west thuis best. Wat is thuis? Het publiek deelgenoot maken van proces en verhalen en laten meepraten vanuit eigen de ervaringen. Deelnemende kunstenaars spreken met hun ouders in de taal van de plek waar ze vandaan komen en reflecteren op hun migratie en wat dat voor hen betekende; de kunstenaars vertalen in het Nederlands voor het publiek.	
Februari-mei [opening plus drie middagen]	INCLUSIE Interactieve performances met Mayra Sérgio/ tegelijkertijd met die van Susanne Khalil Yusef	zowel de gemiddelde MHV-bezoeker als nieuw inclusief publiek Bereik 50-80	**Doel** Het realiseren van het interactieve kunstwerk *Sensorial Shelter* van kunstenares Mayra Sérgio in samenspraak met het bezoekerspubliek	**Sensorial Shelter** Bij: Moving stories de rijkdom van de limes	Mayra Sérgio wiens werk onderdeel is van de tentoonstelling *Moving Stories*, activeert haar werk *Sensorial Shelter* . in een aantal middagen bouwt zij haar 'shelter' van koffie-bakstenen op. Door die performances krijgt het werk uiteindelijk vorm. https://vimeo.com/237408954	
januari-mei [drie middagen]	INCLUSIE Performances met Susanne Khalil Yusef,/ tegelijkertijd met die van Mayra Sérgio	zowel de gemiddelde MHV-bezoeker als nieuw inclusief publiek Bereik 50-80	**Doel**: Het door Susanne Khalil Yusef laten vervolmaken van haar installatie in MHV in bijeenkomsten met bezoekers.	**Muziek &'spoken word'**	Events met muziek en 'spoken word' optredens. Susanne Khalil Yusef maakt en schenkt daarbij Arabische koffie	

januari-april 13-weken durend aaneengesloten programma	'INTERACTIEVE wandelingen' Met: Prof.dr. Stephan Mols; dr. Christel Veen; dr. Jeremia Pelgrom; Prof.dr. Fik Meijer; dr. Rens Tacoma; Prof.dr. Sible de Blaauw; rof.dr. David Rijser; Prof.dr. Eric Moormann; dr. Nathalie de Haan; Prof.dr. Gert-Jan Burgers; dr. Maurice de Kleijn en Rens de Hond (PhD); Miriam Sentle; Miriam Sentle; Rob de Vogel; Krien Clevis	een specifieke groep van professionals (archeologen), liefhebbers van cultuurgeschiedenis en archeologie, de doorsnee, wat oudere MHValkhof-bezoeker en studenten Bereik max. 20 per keer	**Doel**: De bezoeker laten ervaren hoe een oude weg door alle eeuwen heen nieuwe betekenissen krijgt terwijl de oude van zijn voormalige betekenis nog steeds een actieve rol speelt. [een bij uitstek transhistorisch verhaal]	**Via Appia Walks** als serie aanbevolen	Deskundige 'reisleiders' (archeologen, historici, pelgrims, kunstenaars, etc.) nemen de bezoekers mee op reis naar de Via Appia Antica en ontdekken, steeds andere lagen in het historische landschap. Van Horatius en Piranesi in Rome via Mussolini langs pelgrimswegen naar de limes in Nijmegen.	
1 x per jaar [juli-augustus] Zomervakantieactiviteiten **Slow Summer vanaf september 2022** **Voortzetting op alternatieve locatie**	INTERACTIEVE werkplaats	Alle Museum Het Valkhof fans, kleine en grote vrienden, vrijwilligers, vaste bezoekers, nieuwsgierigen, feestvierders Bereik 400	**Doel**: De bezoeker kennis laten maken met het werk van kunstenaars en laten ervaren wat een (gezamenlijke) creatief proces tot stand kan brengen	**Hat Atelier** **SLOW SUMMER**	Interactieve happening die de verbouwing van MHV inluidt. Over de lengte van de galerij maken bezoekers een groot kinetisch kunstwerk. Centraal hierin staat de gezamenlijkheid; het samen bouwen (aan een nieuw museum). met een belangrijke focus op interactie en kinetica, proces en afronding.	
1 x per jaar [juli-augustus] Zomervakantieactiviteiten **Slow Summer vanaf september 2022** **Voortzetting op alternatieve locatie**	INTERACTIE Tekenen op het plein	Alle Museum Het Valkhof fans, kleine en grote vrienden, vrijwilligers, vaste bezoekers, nieuwsgierigen, feestvierders Bereik 150/250	**Doel**: De deelnemers (Nijmegenaren) deel uit laten maken van de tijdelijke sluiting van MHV en tegelijkertijd bewustmaken van de voortzetting van activiteiten op de pop-up-locatie.	**Hat Atelier** **SLOW SUMMER**	Interactieve happening die de verbouwing van MHV inluidt. In toegewezen, lege vlakken op het Valkhofplein maken bezoekers een grote (gezamenlijke) tekening. Centraal hierin staat de gezamenlijkheid.	
Oktober-november 202 **Activiteiten Biënnale Gelderland vinden zowel in 2022 als**	INCLUSIE & INTERACTIE Een potporie aan interactieve activiteiten, die ism de te kiezen curator worden ontwikkeld.	Nijmegenaren, cultuurminnaars, Urbans, Families en de binnenlandse toerist. Bereik: 500	**Doel**: In BG reflecteren Gelderse kunstenaars op de Gelderse geschiedenis & Gelderse toekomst. Deelnemers aan de activiteiten denken op diverse, creatieve manieren mee over hun eigen leefomgeving.	**Biënnale Gelderland**	Biënnale Gelderland editie 2022 neemt met thema Habitat versus Genius Loci een zowel universeel als actueel thema als vertrekpunt. In Gelderland is veel genius loci, maar weinig tastbare habitat bewaard. BG stelt kunstenaars de vraag hoe zij zich verhouden tot de geschiedenis in het algemeen en in het bijzonder tot de geschiedenis van de plek. Wat betekent geschiedenis voor hen en wat de toekomst van onze habitat?	

MHV-ACTIVITEITEN MUSEUMAANBOD	2022–2024					
PERIODE	**PRODUCT**	**DOELGROEP**	**DOEL**	**TITEL**	**INFORMATIE**	**BEELD**
Dagelijks, Specifiek tijdens feest- en vakantiedagen **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod aangepast op ntb locatie** [Bijen Bastei?]	Educatieve kinderroutes door de vaste collectie van het museum Deze doe-routes hebben 'n aanvullend activiteitenprogramma op feest- en vakantiedagen: tekenworkshops, babytours, imkersessies	0-4 jaar 4-8 jaar 8-12 jaar Bereik (zomer 2021) 5% van de kinderen tot 12 jaar	Doel: Kinderen van diverse leeftijden ontvankelijk maken voor het museum en zijn collecties. Ouders motiveren samen met hun kinderen vaker naar het museum te komen.	**Dag Museum** **Teken Kunst** **Beelden en Bijen**	Zelfstandige kinderroutes ahv kijk en ontdek buggyboekje voor de allerkleinsten; een tekenboekje voor de iets groteren en een ontdektocht door collectie en museumtuin vol met bijen voor de 8-12 jarigen.	
Dagelijks **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod aangepast op ntb locatie**	Welkomskado en het jaar rond VIP-toegang bij verschillende activiteiten	4-12 jaar	Doel: Herhaalbezoek stimuleren onder kinderen (en gezinnen) door ze te betrekken bij de activiteiten van het museum. Het format is vergelijkbaar met een vriendenvereniging	**Kidsclub**	Word je lid van de club krijg je als welkom een ontdekkingspakket om de museumcollecties te gaan bezoeken. Daarnaast mag je als VIP naar speciale kids-events bij wisselexpo's	
februari-maart voorjaarsvakantie **vanaf september 2022-2024: blijvend aanbod aangepast op ntb locatie**	Kunstnatuurlijke wandeltocht	de gemiddelde MHV bezoeker, gezinnen met kinderen Bereik: max 20 per keer	Doel: Volwassenen en kinderen laten ervaren dat de collectie van het museum raakvlakken heeft met zijn nabije omgeving. Leren welke verschillende soorten bomen die je in het Nijmeegse landschap tegenkomt.	**Door de bomen het bos zien.**	Thema: natuurlijke habitat: landschap in en om Nijmegen. Bomen in alle soorten en maten in en buiten het museum. De wandelingen worden opgezet met diverse partners in natuureducatie. En aangevuld met workshops landschapsschildertechnieken (urban sketching)	